

Også de midlertidige teller

Flyttehistorier

Even Høydahl

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2026/2

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 30. januar 2026

ISBN 978-82-587-2069-7 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

I den årlige flyttehistorierapporten følges kohorter fra 15-års alder til de er 40 år gamle (tidligere til 35 år). Prosjektet finansieres 50 prosent av Kommunal og distriktsdepartementet (KDD) og 50 prosent av SSB. Metoden ble opprinnelig utviklet av Kjetil Sørli (NIBR/SSB) og ble tatt opp og videreutviklet etter rundt 20 års pause av SSB i 2023.

Statistisk sentralbyrå, 23.01.2026

Johan Åmberg

Sammendrag

Den årlige flyttestatistikken gir et godt bilde av flyttemønsteret i Norge, som stort sett er sentraliserende, med størst netto innflytting i de mest sentrale delene av landet og netto utflytting fra de minst sentrale delene. Samtidig som innvandrere, i det siste primært ukrainske flyktninger, forhindrer at det blir alt for ille i distriktene.

Flyttehistorieprosjektet er unikt i og med at her følges de samme personene over 25 år, fra fylte 15 år til fylte 40. Altså fra *før* de setter i gang med sine «egne» flyttinger, til de stort sett er *ferdig* flyttet. Dette gir et mer helhetlig bilde av flyttingene enn de fragmenterte årsstatistikkene. Hver enkelt person følges fra oppvekstkommunen, først kanskje noen år hjemme, og deretter flytte ut, og kanskje flytte videre, eller kanskje hjemme?

Hovedmønsteret ligger fast fra rapport til rapport, med en bortimot entydig variasjon etter sentralitetsklasse, der sentralitetsklasse 1 peker seg ut med desidert størst netto innflytting, mens sentralitetsklasse 6 ligger stabilt på bunnen. Innvandrere blir viktigere og viktigere, og selv om det er flest av dem i de mest sentrale delene av landet, betyr de kanskje mest i distriktene, der de begrenser de negative trekkene. Også ukrainske flyktninger vises i kohortanalysene.

I tillegg til sentralitetsklasse, gjøres analysene også for Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms, samt Norges fire største byer. Som i forrige rapport, kommer kommunene i Innsatssonen bedre ut enn kommuner med tilsvarende sentralitetsklasser ellers i landet, noe som tyder på at innsatsen faktisk virker. Storbyene har, ikke uventet, større nettoinnflytting enn landet ellers, med Oslo på soleklar førsteplass. Ellers skiller Oslo seg fra de andre ved at flere av de opprinnelige 15-åringene har blitt boende, selv om utflyttingen, og etter hvert netto utflytting, vedvarer i Oslo, mens de andre storbyene kommer til et punkt der tilbakeflyttere og innflyttere balanserer utflyttingen.

Et hovedpoeng i rapporten er å vise to ulike måter å måle flyttingene på. Den «tradisjonelle» måten i flyttehistorierapportene, er å måle resultatet av flyttingene ved utgangen av perioden, altså status for kohorten da de opprinnelige 15-åringene hadde blitt 35 år gamle. Det nye er å måle det totale antall boår/personår kohorten har «lagt igjen» i for eksempel en kommune fra kohorten var 15 år til (nå endret til) 40 år. Logikken er at det utgjør en viktig forskjell om en utflytter flyttet ut da vedkommende var 16 år eller 39 år, og at denne forskjellen bør være med i beskrivelsen av flyttemønsteret.

Hvis det som måles er basert på kun antall personer bosatt i kommunen når kohorten har blitt 40 år, blir de som har bodd der, men har flyttet ut, usynlige.

Kun 20 prosent av de 15-åringene som bodde i en kommune med sentralitetsklasse 6 i 2000 ble boende i sentralitet 6 alle 25 årene til 2025, da de var blitt 40 år gamle, mens 16 prosent hadde flyttet tilbake igjen. Altså hadde 64 prosent flyttet ut og ikke kommet tilbake igjen. Som et resultat av dette, hadde utflytterne alt i alt bodd flere år i sentralitet 6 enn de bofaste. De personene som med tiden hadde flyttet ut, har da samlet sett i de 25 årene vært viktigere for hjemkommunen enn de som ble boende, siden de hadde blitt boende noen år før de pakket flyttelasset og dro av gårde.

Om man ser på kun slutt-situasjonen, når alle utflytterne er borte, er de imidlertid kun historie, og har ingen betydning for framtiden.

Hovedpoenget for denne rapporten er å beskrive betydningen av *de midlertidig bosatte* – utflyttere og innflyttere som har flyttet ut igjen – når flyttemønsteret for kohorter skal analyseres. Dette er gjort for sentralitetsklassene, Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms, og for storbyene Oslo, Stavanger, Bergen og Trondheim.

Abstract

The annual migration statistics provide a clear picture of migration patterns in Norway, which are largely centralizing. Net in-migration is highest in the most central regions of the country, while the least central areas experience net out-migration. At the same time, immigrants—most recently, primarily Ukrainian refugees, help mitigate the decline in rural districts.

The Migration History Project is unique in that it tracks the same individuals over a 25-year period, from age 15 to 40. This means following them from before they begin their “own” moves until they have largely completed their relocations. The result is a more comprehensive picture of migration than fragmented annual statistics can provide. Each person is followed from their childhood municipality, first living at home, then moving out, and possibly moving again – or even returning.

The main pattern remains consistent across reports, with a nearly uniform variation by centrality class. Centrality class 1 stands out with the highest net in-migration, while class 6 remains firmly at the bottom. Immigrants are becoming increasingly important. Although most settle in the most central regions, their impact may be even more important in rural areas, where they help offset negative trends. Ukrainian refugees are also visible in the cohort analyses.

In addition to centrality classes, analyses are conducted for the Special Effort Zone in Finnmark and Northern Troms, as well as Norway’s four largest cities. As in the previous report, municipalities in the Effort Zone perform better than comparable municipalities elsewhere, suggesting that targeted measures are effective. The large cities, unsurprisingly, show greater net in-migration than the rest of the country, with Oslo clearly in first place. Oslo also differs from the other cities in that more of the original 15-year-olds remain, even though out-migration – and eventually net out-migration – continues. In the other major cities, return migration and new arrivals eventually balance the outflow.

A central point of the report is to demonstrate two different ways of measuring migration. The traditional method measures outcomes at the end of the period, i.e., the status of the cohort when the original 15-year-olds reach age 35. The new approach measures the total number of residence years the cohort has “left behind” in a municipality from age 15 to 40. The logic is that there is a difference between someone moving out at age 16 versus age 39, and this difference should be reflected in descriptions of migration patterns.

If measurement is based only on the number of people residing in a municipality when the cohort reaches age 40, those who lived there earlier but later moved out become invisible.

For example, only 20 percent of the 15-year-olds who lived in a municipality with centrality class 6 in the year 2000 remained in class 6 throughout the 25 years until 2025, when they turned 40. Sixteen percent had returned, while 64 percent had moved out and not come back. As a result, the out-migrants had, on average, lived more years in class 6 than those who stayed. Collectively, those who eventually moved away were more significant to their home municipality over the 25 years than those who remained, since they had lived there for some years before leaving.

If one looks only at the end situation, when all the out-migrants are gone, they appear merely as history, with no relevance for the future.

The main purpose of this report is therefore to highlight the importance of the temporarily settled – out-migrants and in-migrants who later moved away – when analysing cohort migration patterns. This has been done for the centrality classes, the Effort Zone in Finnmark and Northern Troms, and the cities of Oslo, Stavanger, Bergen, and Trondheim.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Ikke bare status, men også forløp	7
1.2. Kohortene følges nå til de er 40 år gamle	7
1.3. Populasjonen	8
2. Personår	10
2.1. Også de som har flyttet ut, har hatt betydning så lenge de var bosatt.....	10
3. Sentralitetsklasse	11
3.1. Hver enkelt sentralitetsklasse	13
3.2. Sentralitetsklassene oppsummert.....	19
3.3. Personår	24
3.4. Personår v/s flyttebalanse	26
4. Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms	29
4.1. Flyttekategorier	29
4.2. Personår	32
5. Storbyene	35
5.1. Oppsummering storbyene	35
5.2. Personår	37
Referanser	39
Vedlegg A: Figurer	40
Figurregister	46
Tabellregister	47

1. Innledning

Folk har alltid flyttet, og flytting har – ikke alltid, men for det meste – bidratt til å samle folk i alt fra små tettsteder og kommunesentra, til små og store byer og sammenhengende urbane områder. Altså en sentralisering.

Selv om denne gravitasjonen virker nærmest som en naturlov, eller kanskje nettopp derfor, har norske myndigheter som mål å bremse denne utviklingen, da det av mange grunner er ønskelig å opprettholde bosetting i alle deler av landet. Det er Kommunal- distriktsdepartementet (KDD) som har ansvaret for regional- og distriktpolitikken.

Å kartlegge og forstå flyttinger er viktig for KDD. Derfor får de årlige leveranser av beskrivelse og analyser av flyttehistorier fra SSB.

I denne rapporten følgers årskull (kohorter) fra de var 15 år til de var fylt 40 år. Det gjøres opp status 25 år etter at de bodde som 15-åringer i oppvekstkommunen: Hvor mange har ikke flyttet? Hvor mange har flyttet og hvor mange av disse har flyttet tilbake? Den andre delen av historien er innflytterne: Hvor mange har flyttet inn og hvor mange av dem har flyttet ut igjen? Og her er det skilt mellom innvandrere og innflyttere med bakgrunn fra andre deler av Norge.

1.1. Ikke bare status, men også forløp

Tidligere år har rapporten gjort opp status ved *enden* av måleperioden, da kohortene var «ferdig»-flyttet. Da kom bofaste, tilbakeflyttere og innflyttere på pluss-siden, mens de som hadde forlatt området for godt, samt innflyttere som hadde reist videre, var «tapt». I forrige rapport ble det imidlertid innført et nytt perspektiv: de som hadde reist ut uten å komme tilbake og innflyttere som hadde flyttet ut igjen, er ikke «tapt», tvert imot har de hatt stor verdi for lokalsamfunnene den tiden de hadde vært der.

Dette perspektivet er tatt med til årets rapport, som tar for seg sentralitetsklassene, Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms (den tidligere Tiltakssonen har skiftet navn) og de fire storbykommunene.

De *midlertidige* er ikke et problem, men en ressurs, selv om de hadde vært en *enda* større ressurs om de *ikke* hadde flyttet ut (igjen). Når målet er å motvirke befolkningsnedgang og forgubbing, kan det å ha oversikt over de midlertidige uansett være en viktig del av bildet.

En «fordel» med midlertidig bosatte er at det midlertidige bostedet får noen av personens produktive år, mens alderdommen – med de kostnader som eventuelt følger med – tilbringes andre steder. Dette kan være greit for kommuneøkonomien i små utkantkommuner med en aldrende befolkning.

1.2. Kohortene følges nå til de er 40 år gamle

I SSBs flyttehistorie-rapporter følges kohorter av ungdom fra skolealder til de er voksne. I de tidligere rapportene ble kohortene fulgt i 20 år, fra de var 15 til 35 år gamle. Denne gangen følges de som nevnt i 25 år, fra de var 15 til 40 år gamle. På denne måten får vi med også flyttinger lenger ut i voksen alder, til de i større grad er ferdige med sine flyttinger. Grunnen til endringen er at oppdragsgiver er interessert i å se hvordan flyttingene etter fylte 35 år er fordelt rundt om i landet. Hvor gir flyttingene mellom 35 og 40 års alder størst utslag?

1.3. Populasjonen

Populasjonen er alle personene som var 15 år per 1.1. i årene fra og med 1986 til og med 2000. Disse kohortene er fulgt gjennom 25 år, til det året de var 40 år gamle. Alt i alt strekker perioden seg fra 1986 – da den første kohorten var 15 år gammel, til 2025 – da 2000-kohorten var 40 år gammel. I tillegg er påfyll gjennom innvandring for hver av kohortene, noe som har blitt mer og mer omfattende med tiden.

Tabell 1.1. Kohortene, opprinnelig og tilvekst i form av innvandrere

	I alt	Opprinnelig kohort	Innvandrere	Prosent innvandrere
Total	1 338 023	850 286	487 737	36
K1986	90 477	65 066	25 411	28
K1987	91 417	65 976	25 441	28
K1988	91 773	64 880	26 893	29
K1989	89 038	62 023	27 015	30
K1990	89 724	60 582	29 142	32
K1991	87 155	57 162	29 993	34
K1992	85 479	54 394	31 085	36
K1993	84 562	52 005	32 557	39
K1994	87 135	52 979	34 156	39
K1995	88 456	52 900	35 556	40
K1996	89 840	52 736	37 104	41
K1997	89 110	52 484	36 626	41
K1998	91 347	52 862	38 485	42
K1999	90 974	51 825	39 149	43
K2000	91 536	52 412	39 124	43

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Alt i alt er 1 338 023 personer med i populasjonene, og av disse utgjør de som har kommet til etter 1.1. året de fylte 16 år 36 prosent, der andelen har vokst fra 28 prosent i 1986-kohorten til 43 prosent i 2000-kohorten. Dette er innvandrere.

Innvandrere og norske

Det er imidlertid to forhold som må nevnes i den sammenheng: for det første er det innvandrere også i utgangspopulasjonene, flere og flere med tiden, altså personer som har innvandret *før* 1.1. det året de var 15 år. I 2000 var 5 prosent av 15-åringene innvandrere. For enkelthets skyld er likevel kun de som har innvandret etter fylte 15 år betegnet som innvandrere i denne rapporten, mens de andre er betegnet som norske. Begge deler er en tvilsom bruk av betegnelser, men er likevel gjennomført for å gjøre rapporten enklere å lese. Strengt tatt, bør jo i det minste alle norske statsborgere regnes som norske.

Mange innvandrere utvandrer igjen

Hvis vi ser på kun 2000-kohorten, de som var fylt 40 år 1.1.2025, hadde 38 prosent av de *nye* innvandrerne utvandret igjen (og alt i alt 4 prosent av de fra utgangskohortene). Dermed utgjorde innvandrere – som altså ikke hadde flyttet ut igjen – «kun» 33 prosent av kohorten da den var blitt 40 år gammel. Hvis vi ser bort fra dem som hadde utvandret, var det da 74 000 fra kohorten som bodde i Norge 1.1.2025.

Manglende flyttemeldinger gir usikkerhet til tallene

På skatteetatens hjemmesider står det at det er frivillig for studenter om de vil melde flytting eller ikke. Selv om det har konsekvenser for den enkelte om hen ikke melding flytting, der rett til fastlege på studiestedet kanskje er viktigst, er det likevel mange studenter som velger å ikke melde flytting. Dette gir en solid feilmargin til alle flyttetall for perioden. Likevel er det valgt å ikke problematisere dette i analysene av tallene.

Flyttekategoriene

De ulike flyttekategoriene er forklart i avsnitt 3.1 (sentralitetsklassene), under tabell 3.1. Kategoriene gjelder også for Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms og storby-kommunene.

2. Personår

I årets flyttehistorierapport er personår (eller boår) et gjennomgående tema, som ble introdusert blant annet med tabell 6.2.2 fra forrige publikasjon (Høydahl, 2024). Et personår er at en person bor et sted ett år. Når kohorter følges i 25 år er det 25 personår for hver person i den opprinnelige kohorten, som fordeles mellom de stedene der hver person har bodd i denne perioden.

Innvandrere som har kommet etter at de fylte 15 år, har da færre år å fordele.

Poenget med personår, er å synliggjøre hvor lang tid personene i kohortene har bodd ulike steder fra de var 15 år til de var 40 år gamle, slik at det ikke er kun sluttresultatet (hvor de bodde da de var 40 år gamle) som betyr noe.

Tabell 2.1 Tabell 6.2.2 fra Høydahl 2024: Gjennomsnitt antall år bofaste og ulike kategorier har bodd i tiltakssonen i løpet av 20 år fra alder 15 år

	Personår	Personer	Snitt år
I alt	110 011	11 885	9,3
Bofaste	47 660	2 383	20,0
Tilbakeflyttere	13 661	828	16,5
Utflyttere	23 588	2 467	9,6
Innflyttere	14 676	2 169	6,8
Opprinnelig kohort	5 817	753	7,7
Innvandrere	8 859	1 416	6,3
Videreflyttere	10 426	4 038	2,6
Opprinnelig kohort	4 966	1 982	2,5
Innvandrere	5 460	2 056	2,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabellen og analysene av den produseres for Sentralitetsklassene, Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms, og våre fire storbyer.

I det «tradisjonelle» oppsettet i flyttehistorierapportene, er det bærende elementet en kategorisering av flytteforløp, i bofaste (de som ikke har flyttet), tilbakeflyttere, utflyttere, innflyttere og videreflyttere. Dette er fremdeles et bærende element i rapporten. Da SSB tok over stafettpinnen fra Sørli, ble altså innflytting av innvandrere og deres innenlandske flyttinger tatt med som en kategori av flyttere. I tillegg ble sentralitetsklasse introdusert som et regionalt nivå.

2.1. Også de som har flyttet ut, har hatt betydning så lenge de var bosatt

For et lokalsamfunn er det imidlertid ikke kun de som ikke flytter ut som har verdi. Også de som flytter ut (igjen) er viktige for lokalsamfunnet *så lenge de bor der*. De fyller arbeidsplasser, skaper ringvirkninger lokalt gjennom sitt konsum av varer og tjenester, og er venner og naboer til andre som bor der.

En som flytter ut av oppvekstkommunen i en alder av 27 år, har bidratt til å holde oppe folketallet i kommunen helt til hen flyttet. En som kom som nyinnflytter på 22 år og flyttet ut igjen etter sju år, har fylt en jobb og en bolig de årene, og har kanskje påtatt seg verv i lag og foreninger, eller bidratt til lokalsamfunnet på andre måter.

Med begrepet personår setter vi søkelys på ikke bare de som blir, eller kommer for å bli resten av livet, men også på dem som flytter ut med tid og stunder. *At* de som bor bare midlertidig et sted også har verdi for stedet, er kanskje en selvfølge, men med begrepet boår eller personår er dette fenomenet kvantifisert, som gjør at det er mulig å tallfeste *hvor* viktig dette er.

3. Sentralitetsklasse

Kommuner med ulik sentralitetsklasse ligger spredt rundt omkring i landet. Her i kapittel 3 behandles likevel de seks sentralitetsklassene på sett og vis som seks regioner, der vi ikke tar med flyttinger innenfor sentralitetsklasser. Altså vil for eksempel en flytting mellom Ålesund og Sør-Odal – som begge har sentralitetsklasse 3 – ikke vises.

Også her er flyttekategoriene sentrale. Her er imidlertid en ny tidsdimensjon tatt med: *når* i løpet av de 25 årene skjedde flyttingene. Siden én tidsdimensjon er tatt inn, er en annen sløyfet: i stedet for å vise 15 kohorter, er kun 2000-kohorten tatt med, den som var 40 år 1.1.2025.

Tabell 3.1 Flyttekategorier totalt som andel av utgangskohort for 2000-kohorten

	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Inn- flyttere	Inn- vandrer	Videre norske	Videre innvand.	Balanse	Innflytt turnover	Innvandr turnover
Sentr. 1	49	18	33	72	99	98	113	138	57	53
Sentr. 2	40	24	36	44	57	51	56	66	54	49
Sentr. 3	39	24	37	35	39	34	35	37	49	47
Sentr. 4	35	22	43	25	28	29	33	10	53	54
Sentr. 5	31	19	51	17	25	23	34	-8	57	57
Sentr. 6	20	16	64	15	24	24	36	-25	62	60

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Om flyttekategoritabellene

I tabell 3.1 som i alle andre tilsvarende tabeller, følges kohortene fra de var 15 år til de var 40 år. Her ser vi de samlede resultatene av flyttingene fra de var 15 år gamle, til de var mer eller mindre «ferdigflyttet» som 40-åring.

Tallene viser antallet 40-åringer som prosent av antall 15-åringer som opprinnelig bodde i hver av sentralitetsklassene.

De opprinnelige 15-åringene fra sentralitetsklassen finner vi igjen i de tre første kolonnene prosentkolonnene, som **Bofaste**, **Tilbakeflyttere** og **Utflyttere**. I tillegg er det **Innflyttere**, **Innvandrere** og **videreflyttere** i begge disse kategoriene i de samme kohortene. De to siste kolonnene viser hvor stor andel (prosent) av henholdsvis Innflyttere og Innvandrere som hadde flyttet ut av sentralitetsklassen igjen de de var 40 år gamle.

Balanse er en oppsummering av virkningen av flyttingene for sentralitetsklassen: innflytting + innvandring minus utflytting, også som prosent av utgangspopulasjonen.

Tallene for **turnover**, viser hvor stor prosent av opprinnelige innflytterne som har flyttet videre (ut igjen).

Mindre utflytting fra, og større innflytting til de mest sentrale kommunene

Tabell 3.1 viser 2000-kohorten etter flyttekategorier da de var blitt 40 år gamle. Da hadde en tredel av kohorten flyttet ut av sentralitetsklasse 1 (og ikke kommet tilbake igjen), mens hele to tredeler hadde forsvunnet fra sentralitetsklasse 6. Sentralitetsklasse 2 og 3 var ikke mye forskjellig fra klasse 1, med 36 og 37 prosent utflyttere, mens det var betraktelig større hopp mellom klassene 3-6.

Utflytting er kun halvparten av regnestykket, men dessverre (for de minst sentrale delene av landet) var *innflyttingen* – både innflytting av «norske» og innvandrere – størst til de delene av landet som «trengte» det minst, altså de mest sentrale kommunene. Noe som også er vist i de forrige flyttehistorie-rapportene.

Kohorten som var 15 år i 2000 hadde økt med hele 138 prosent i kommunene med sentralitet 1 (Kolonnen «balanse» i tabellen). Sentralitetsklasse 2 hadde også hatt en formidabel økning på 66 prosent, mens sentralitetsklasse 3 hadde økt med 37 prosent. Klasse 4 hadde også økt, men kun med 10 prosent. Kommunene med sentralitet 5 og 6 hadde derimot færre 40-åringer i 2025 enn 15-åringer i 2000, til tross for et betydelig antall innvandrere også der.

Kun sentralitet 1 og 2 ville hatt vekst uten innvandrere

At det uten innvandrere ville vært atskillig dystre ikke bare i distriktene, vises i tabell 3.2. I kommunene med sentralitet 6, ville 2000-kohorten vært halvert, og ikke redusert med «kun» en fjerdedel. Kommunene med sentralitet 5 har også svært god grunn til å sette pris på sine innvandrere. Og kommunene med sentralitet 4 og 3 hadde også minnet i antall uten innvandrere.

Tabell 3.2 Flyttebalanse uten og med innvandrere som andel av utgangskohortene

Kohort	Sentralitet 1		Sentralitet 2		Sentralitet 3		Sentralitet 4		Sentralitet 5		Sentralitet 6	
	Uten inn- vandrer	Med inn- vandrer	Uten inn- vandrer	Med inn- vandrer	Uten inn- vandrer	Med inn- vandrer	Uten inn- vandrer	Med inn- vandrer	Uten inn- vandrer	Med inn- vandrer	Uten inn- vandrer	Med inn- vandrer
K1986	35	87	8	29	0	13	-17	-8	-28	-19	-43	-36
K1987	42	94	7	29	-2	12	-18	-9	-27	-19	-43	-36
K1988	46	103	7	32	-2	13	-20	-9	-29	-19	-42	-34
K1989	48	111	9	36	-2	15	-20	-8	-32	-20	-43	-33
K1990	47	112	9	39	-2	18	-20	-6	-31	-18	-45	-34
K1991	52	125	9	43	-4	18	-21	-5	-33	-18	-47	-35
K1992	52	131	11	50	-4	20	-21	-3	-34	-19	-49	-34
K1993	52	135	10	53	-3	25	-22	-2	-34	-17	-49	-32
K1994	49	133	12	57	-3	25	-22	-3	-35	-16	-50	-32
K1995	45	133	12	60	-4	26	-21	0	-35	-16	-49	-32
K1996	48	143	10	60	-3	30	-21	1	-34	-15	-50	-31
K1997	44	134	10	60	-3	28	-19	1	-33	-15	-49	-31
K1998	40	136	11	64	-3	33	-19	5	-33	-11	-50	-31
K1999	38	139	9	67	-2	37	-18	8	-32	-7	-49	-27
K2000	39	138	8	66	-2	37	-18	10	-33	-8	-49	-25

Kilde: Statistisk sentralbyrå

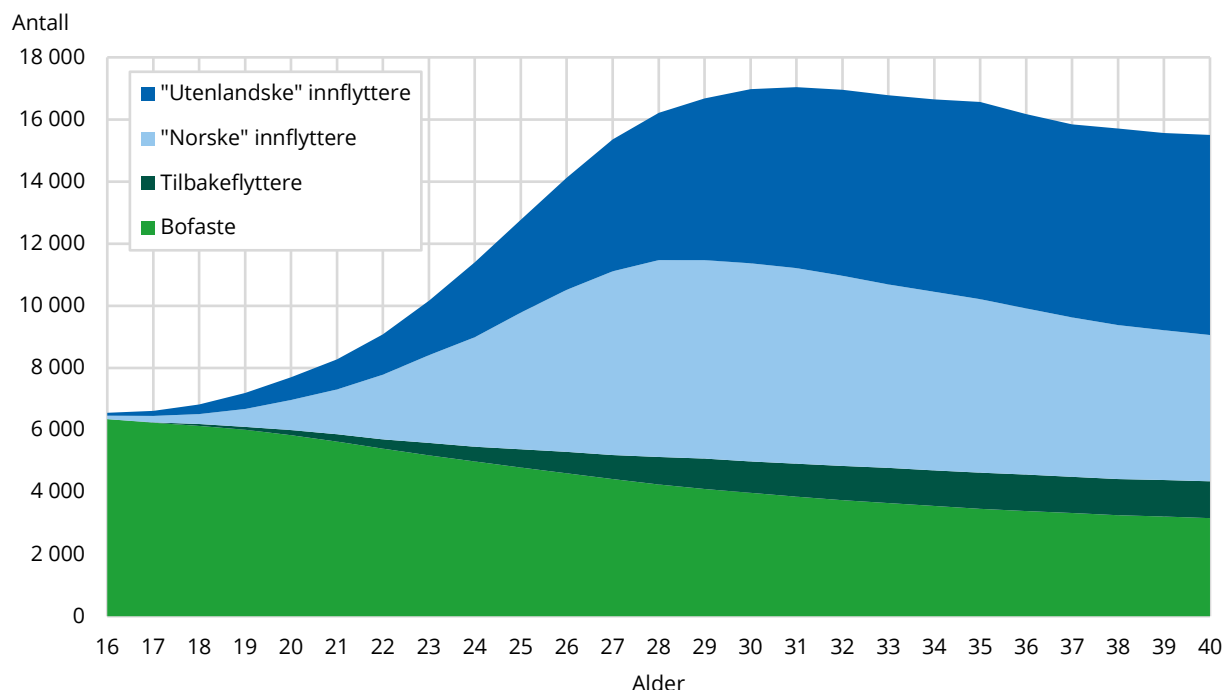
Kun sentralitetsklasse 1 og 2 ville hatt vekst uten innvandrere, med sentralitet 1 som en soleklar «vinner». Krigen i Ukraina er imidlertid en viktig del av bildet, der antall innvandrere har økt for alle sentralitetsklasser for de siste 2-3 kohortene.

Tabell 3.1 har to kolonner med «turnover», som er andelen av de som en gang har flyttet inn i en sentralitetsklasse som har flyttet videre. Tall som er større enn 50 betyr at over halvparten har flyttet videre. For både «norske» innflyttere og innvandrere var turnover ikke lavest i sentralitet 1, men i kommuner med sentralitet 2 og 3 (se figur 3.9).

3.1. Hver enkelt sentralitetsklasse

Sentralitetsklasse 1

Figur 3.1 Utvikling i sentralitetsklasse 1 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Liten men langvarig utflytting av opprinnelige bosatte og mange innflyttere flytter videre

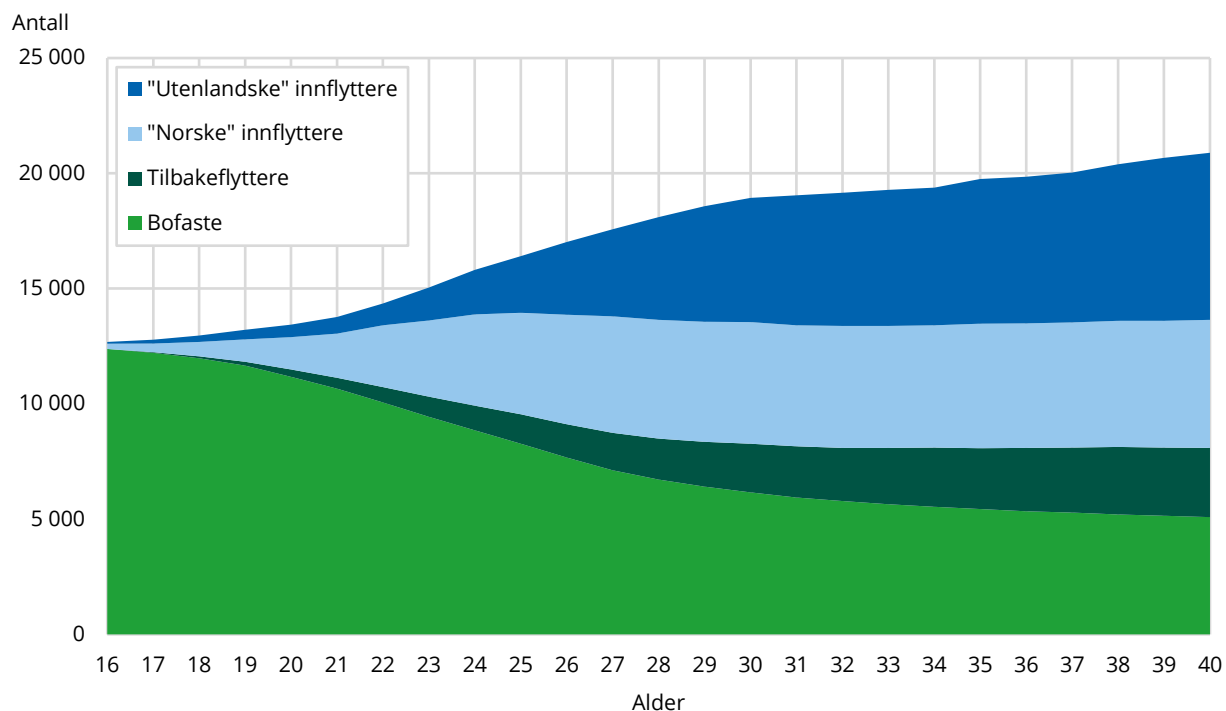
Sentralitetsklasse 1 skiller seg fra de andre sentralitetsklassene på flere måter. For det første har de minst utflytting av de opprinnelige 15-åringene av alle klassene i løpet av de 25 årene, med en liten og jevn reduksjon i bofaste gjennom hele perioden, ikke som i de andre sentralitetsklassene, der utflyttingen er størst fram mot midten av 20-årene og så flater ut. Men samtidig har også netto utflytting fortsatt *hele* perioden, også etter fylte 35 år. Siden det har vært så få utflyttere, har det ikke vært mange nok tilbakeflyttere til å stabilisere utviklingen.

For det andre har sentralitet 1 og 2 hatt flest norske innflyttere gjennom perioden. Da sentralitet 1 hadde kun halvparten så mange 15-åringer i 2000 som sentralitet 2, er likevel nettoinnflyttingen som andel av utgangspunktet mye større i sentralitet 1. At det faktisk er like mange som har flyttet til sentralitet 2 som 1, er det likevel verdt å legge merke til.

En ting sentralitet 1 imidlertid er alene om, er at antall bosatte norske innflyttere har minket *hvert år* etter fylte 28 år, altså at videreflyttingen har vært større enn innflyttingen. Også dette har fortsatt etter fylte 35 år. Nettoinnflyttingen av innvandrere har også ligget på rundt 0 etter fylte 31 år. Alt i alt har antallet bosatte i sentralitet 1 minket med 9 prosent etter fylte 31 år, og sentralitetsklasse 1 er den eneste som har fått færre bosatte i kohorten i løpet av de 10 siste årene.

Sentralitetsklasse 2

Figur 3.2 Utvikling i sentralitetsklasse 2 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Kohorten har vokst hele perioden – tilbakeflyttere og innvandrere holder veksten oppe

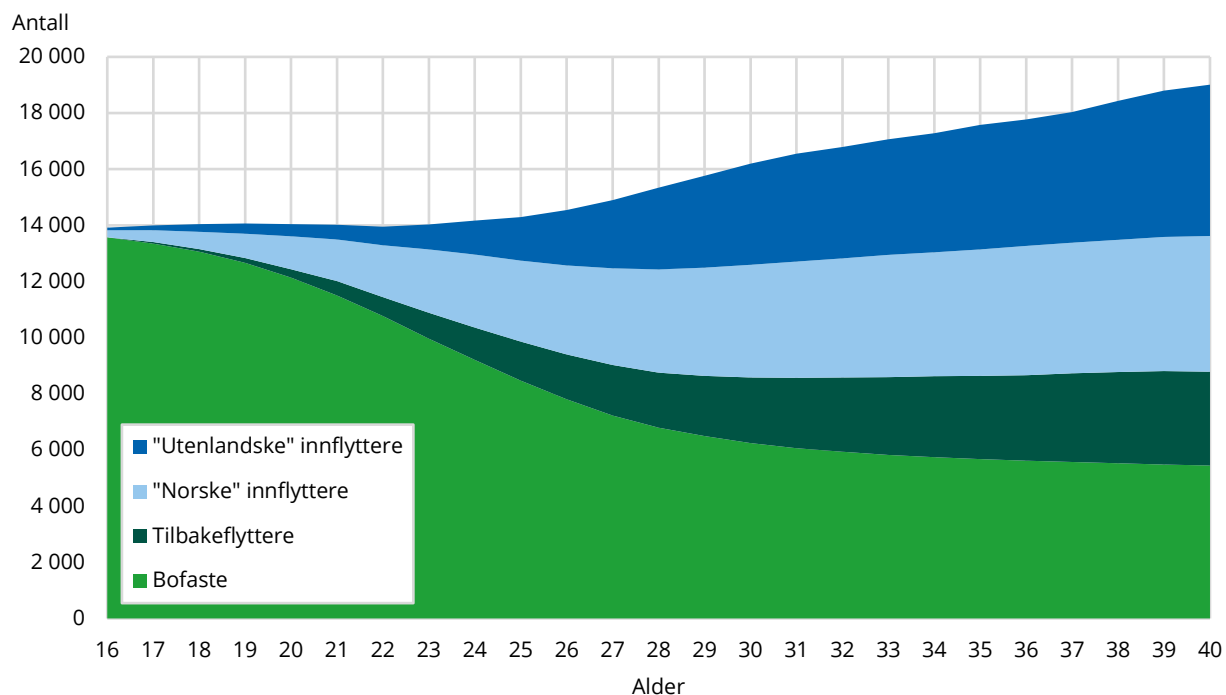
Sentralitetsklasse 2 er den som ligner mest på klasse 1, men det er likevel flere ting som skiller de to fra hverandre. Også i klasse 2 har utflyttingen av opprinnelige bosatte fortsatt, men her har det vært mange nok tilbakeflyttere til at gruppen bofaste og tilbakeflyttere ikke har minket etter fylte 28 år.

Ulikt sentralitetsklasse 1, har nettoinnflyttingen av norske også holdt seg stabil i samme periode, med om lag like mange innflyttere som videreflyttere hvert eneste år. Også ulikt sentralitetsklasse 1, har antall bosatte innvandrere økt i hele perioden.

Antall bosatte alt i alt i sentralitet 2 har økt med 10 prosent etter fylte 31 år (samme periode som sentralitet 1 hadde en nedgang på 9 prosent).

Sentralitetsklasse 3

Figur 3.3 Utvikling i sentralitetsklasse 3 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

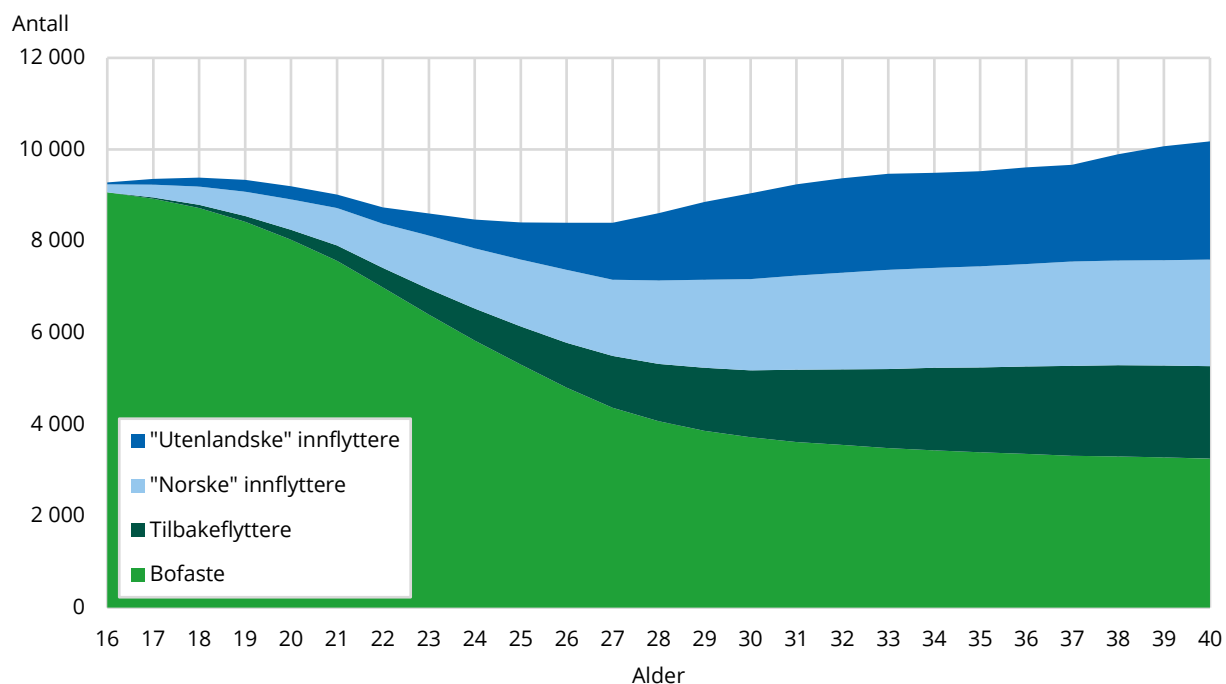
Utflyttere erstattet av «norske» innflyttere, med innvandrere i tillegg

Sentralitetsklasse 3 er lik klasse 2 når det gjelder utflytting og tilbakeflytting, der antall av opprinnelig bosatte (som 15-åringer) har holdt seg stabilt fra alder 28 år. Altså var vel en tredel av den opprinnelige kohorten bosatt i andre sentralitetsklasser (inkludert de få som hadde utvandret) fra kohorten var 28 år til 40 år gammel. Denne «manglende» tredelen var blitt erstattet av norske innflyttere. Og på toppen var det om lag like mange utenlandske innflyttere.

De 10 første årene var kohorten i tilnærmet balanse, altså med like stor innflytting som utflytting, men etter den tid økte antallet på grunn av tilbakeflytting og innflytting av både norske og innvandrere, samtidig som utflyttingen av opprinnelige bosatte stoppet opp.

Sentralitetsklasse 4

Figur 3.4 Utvikling i sentralitetsklasse 4 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

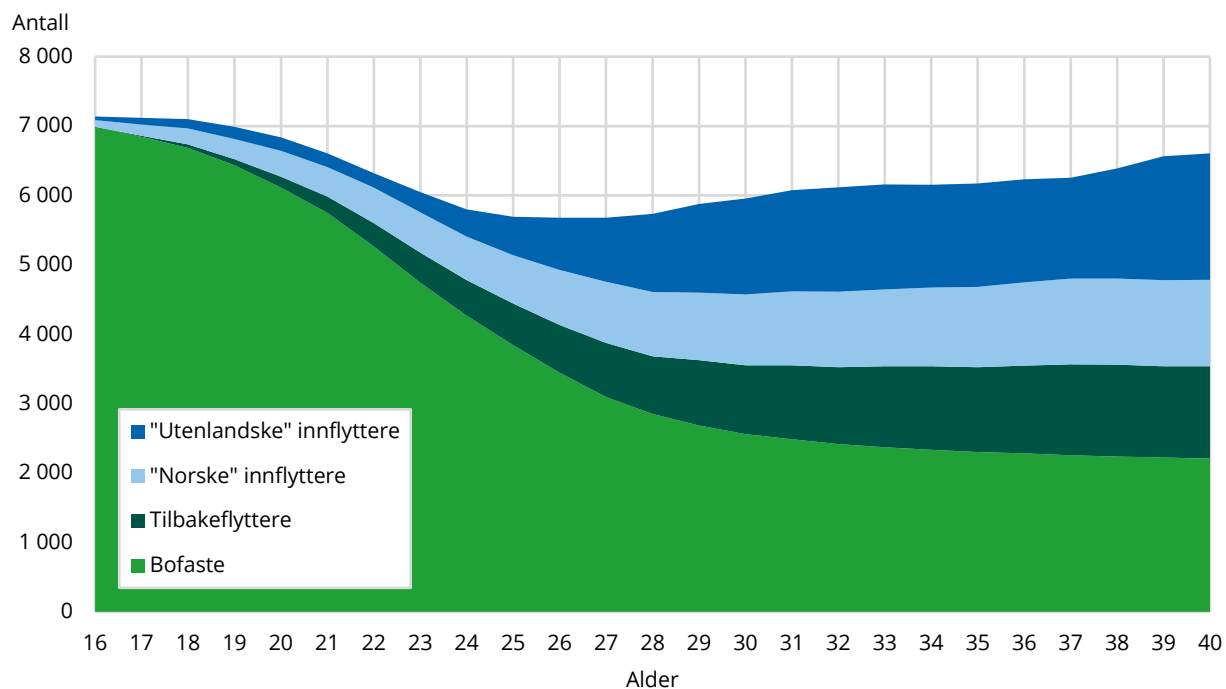
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nedgang til kohorten var 27 år, deretter økning

Som i sentralitetsklasse 2 og 3, var økningen i netto utflytting av dem som var vokst opp i sentralitet 4 ferdig før kohorten fylte 30 år, men her var stabiliseringen på et lavere nivå (se tabell 3.1). De første årene beholdt sentralitetsklassen sin opprinnelige størrelse, men derfra fram til fylte 27 år, minket antallet. Resten av perioden – fram til 40 års alder – kom det imidlertid en økning på grunn av påfyll av både tilbakeflyttere, norske innflyttere og innvandrere. Ukrainske flyktninger ga et ekstra løft i antall innvandrere de siste årene, noe som vises på alle sentralitetsnivå.

Sentralitetsklasse 5

Figur 3.5 Utvikling i sentralitetsklasse 5 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

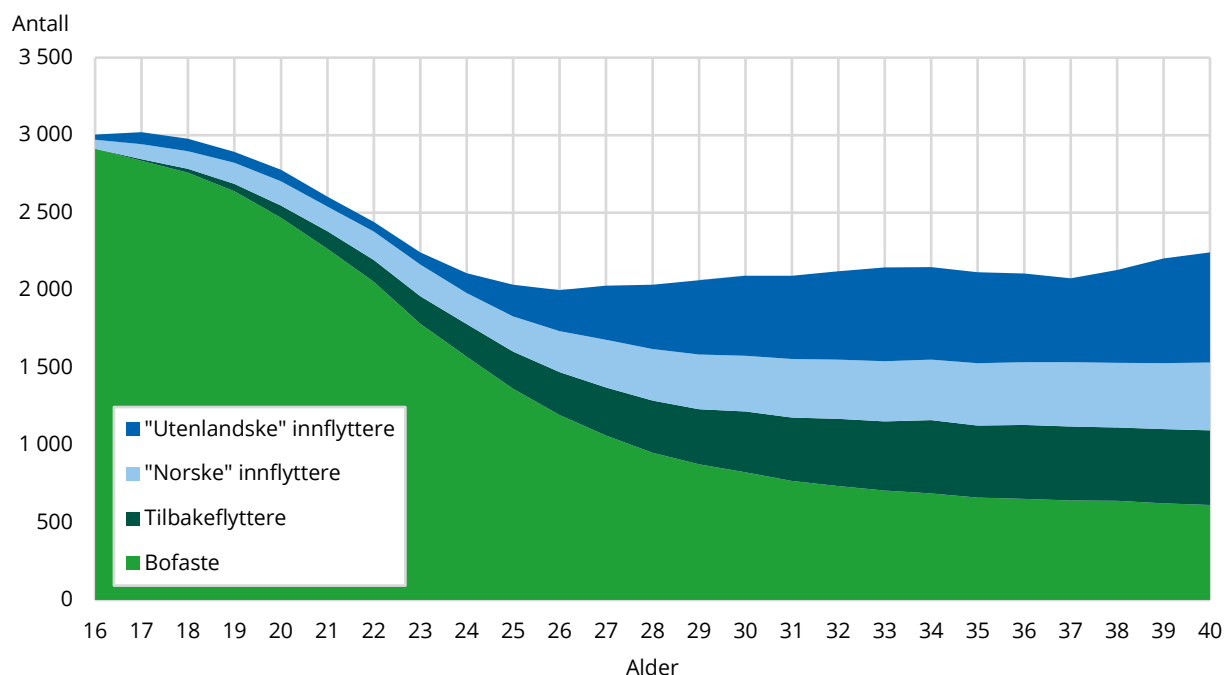
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Ikke nok innvandrere til å få kohorten opp på 2000-nivå igjen, tross ukrainere

Også sentralitetsklasse 5 stabiliserte seg ved alder 28 år i antall bosatte (bofaste og tilbakeflyttere samlet) av den opprinnelige kohorten. Da var utgangskohorten halvert. Også sentralitetsklasse 5 har hatt innflytting fra resten av landet, men det er færre av dem enn av tilbakeflyttere. De 10 første årene minket antall bosatte fra kohorten alt i alt med 20 prosent. Etter den tid har innvandrere gitt vekst, uten at sentralitetsklasse 5 har kommet opp på samme nivå som det opprinnelige antallet 15-åringer i 2000. Også her ser vi imidlertid en økning i antallet innvandrere de siste årene på grunn av ukrainerne.

Sentralitetsklasse 6

Figur 3.6 Utvikling i sentralitetsklasse 6 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

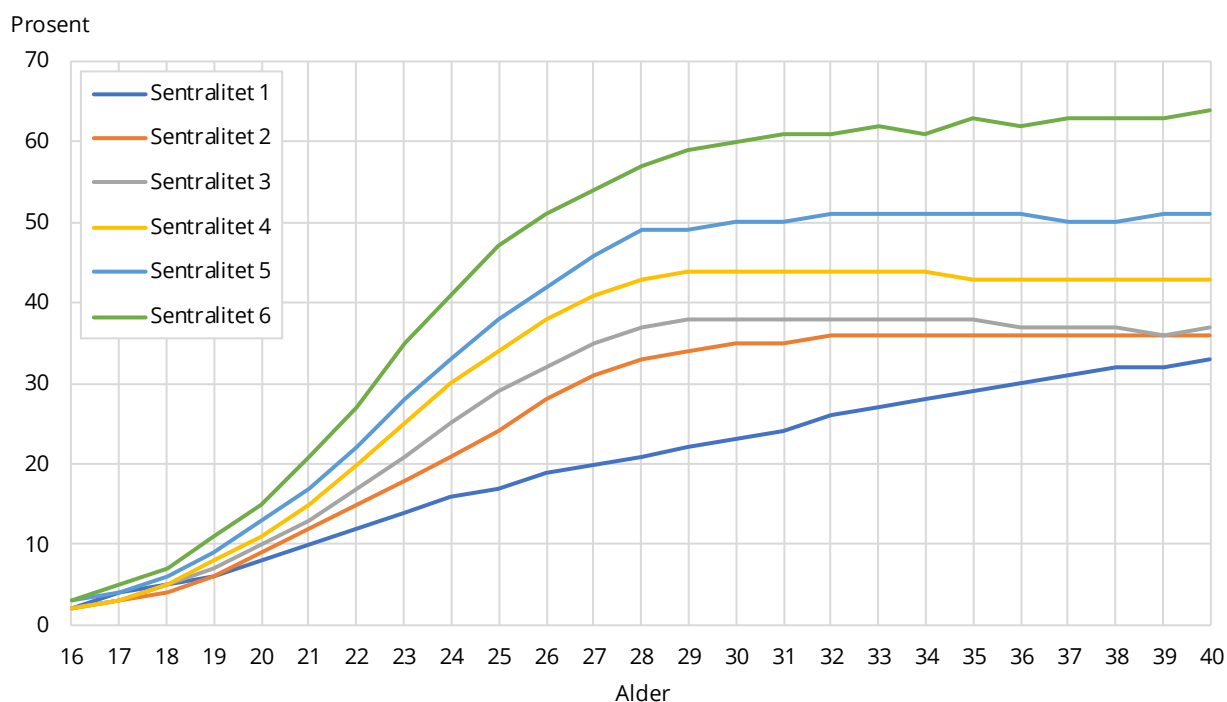
Stor utflytting gir stor tilbakeflytting, men på lang nær stor nok

Sentralitetsklasse 6 ligger lengst fra sentralitetsklasse 1 i utviklingen innen kohorten alt i alt. På to områder er det likevel en viss *likhet* mellom de to. For det første har nettoutflyttingen i utgangskohorten fra 2000 aldri stoppet *helt* opp. Selv etter 25 år er det fremdeles noe flere av de opprinnelige bosatte som flytter ut enn det er som flytter tilbake igjen år om annet, men antallet er marginalt: -34 samlet sett i løpet av de siste 10 årene. Antallet bosatte innvandrere var også begynt å tippe nedover, før ukrainerne kom og ga innvandringen et nytt løft.

Sentralitetsklasse 6 skiller seg ut fra resten, ved at det ikke er stor forskjell mellom antall bofaste og antall tilbakeflyttere. Dette til tross for at sentralitet 6 har den laveste andelen tilbakeflyttere av alle som prosent av antallet 15-åringer i utgangskohorten. Når de aller fleste opprinnelig bosatte har flyttet ut, er potensialet for tilbakeflytting stort.

3.2. Sentralitetsklassene oppsummert

Figur 3.7 Utflytting akkumulert for 2000-kohorten, etter alder og sentralitetsklasse

Kilde: Statistisk sentralbyrå

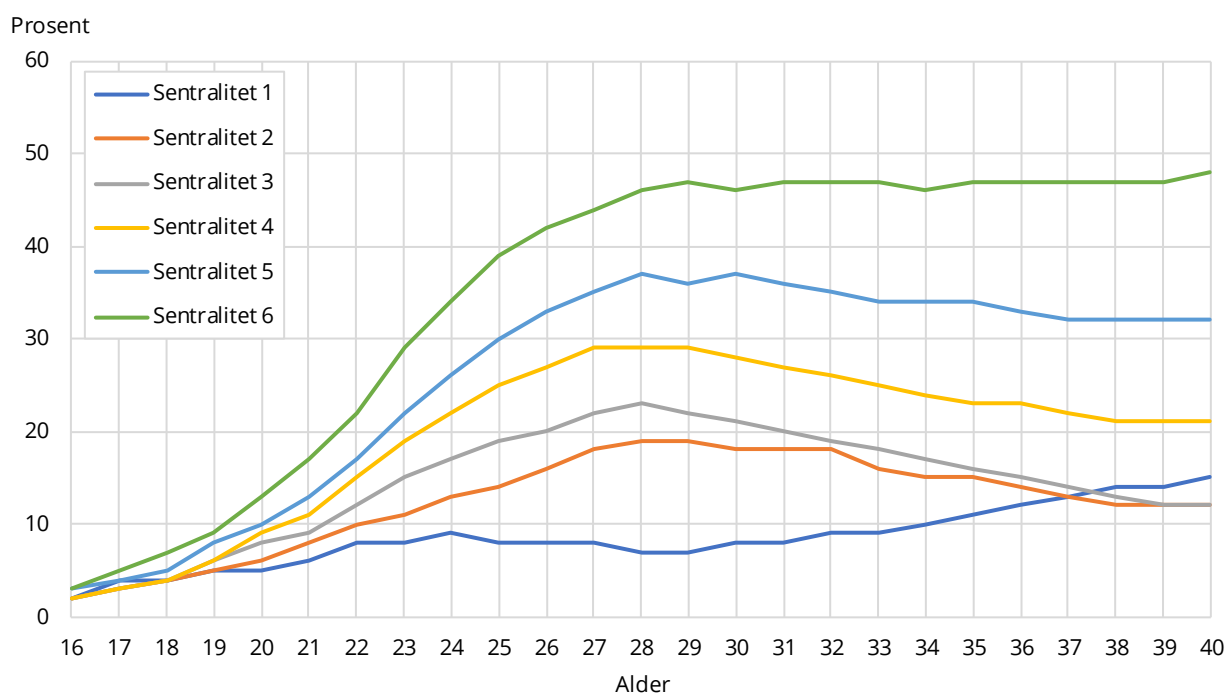
De som er vokst opp i og rundt Oslo har et annet flyttemønster enn andre

Sentralitetsklasse 1, som er Oslo og noen nabokommuner, skiller seg markert fra de andre sentralitetsklassene i utflytting. Det er få som flytter ut til andre sentralitetsklasser, men mens ungdom vokst opp i mindre sentrale kommuner flytter mye i 20-årene, og nærmest er ferdig med utflyttingen før de er 30, bare fortsetter de fra Oslo-området ufortrødent å flytte ut gjennom hele 25-årsperioden. Og heller ikke i de aller minst sentrale kommunene (sentralitet 6), har utflyttingen stoppet helt opp i 30-årsalderen.

De fleste som bodde i samme sentralitetsklasse da de var 15 år og 40 år, bodde også i samme kommune. Siden så mange har flyttet ut av de minst sentrale kommunene, vil forvitringen av nettverk være en selvforsterkende prosess der. Og de utflyttere som kan tenke seg å flytte tilbake ha et mindre nettverk av barndomsvenner å flytte tilbake til enn de som er vokst opp i mer sentrale kommuner.

Et forstyrrende element i forhold til denne betraktningen, er at sentralitet avhenger av tilgang til arbeidsplasser og servicefunksjoner, som kan ligge også utenfor kommunegrensene. Og spesielt i store sammenslåtte kommuner kan det ligge flere lokalsamfunn i samme kommune. Sosiale relasjoner fra barndommen bygges gjerne innenfor lokalsamfunn/skolekretser. Det er sannsynligvis stor grad av korrelasjon mellom sentralitetsklasse og størrelse på lokalsamfunn, noe som støtter opp om en hypotese om forhold mellom sentralitetsklasse og forvitring av nettverk.

Figur 3.8 Netto utflytting – utflytting minus tilbakeflytting – prosent av opprinnelig bosatte fra alder 16 til 40 år for 2000-kohorten etter sentralitetsklasse

Kilde: Statistisk sentralbyrå

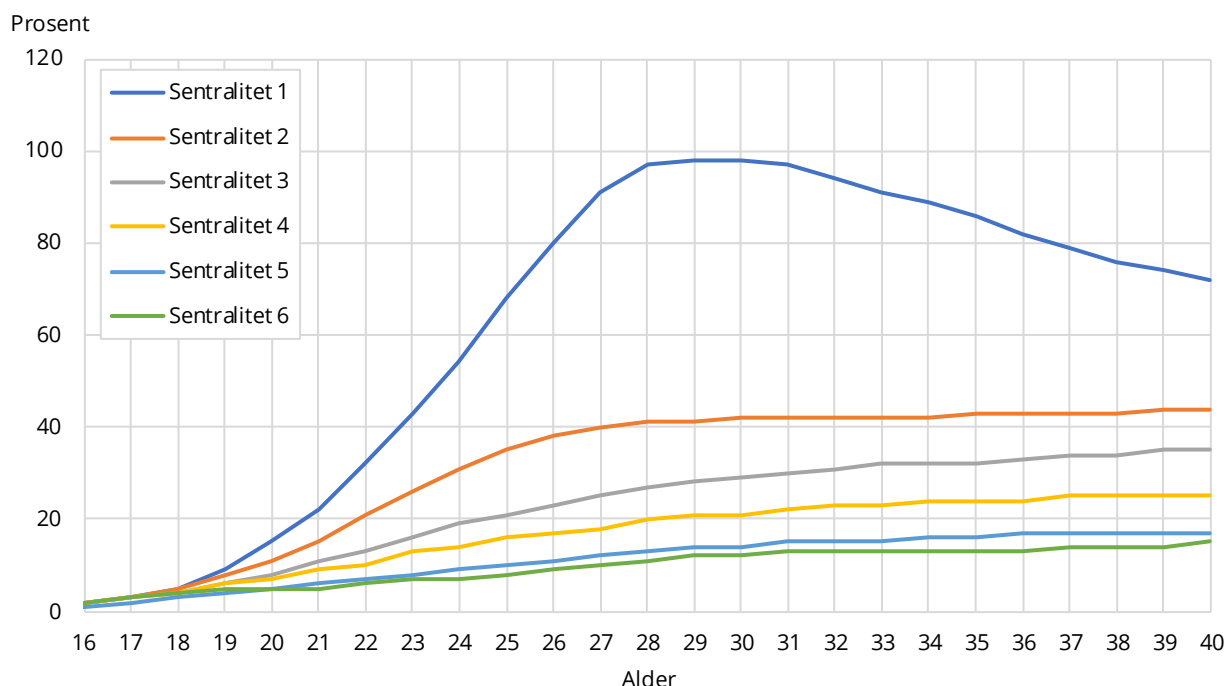
Noe skjer når folk blir 28 år

Figur 3.8 oppsummerer forholdet mellom utflytting og tilbakeflytting etter alder. Der kurvene stiger, er utflyttingen større enn tilbakeflyttingen. Slik er det fram til 28-årsalderen for alle sentralitetsklassene, unntatt sentralitet 1. Der er tilbakeflyttingen like stor som utflyttingen allerede fra en alder av 22 år, og slik holder det seg fram ca. 30-årsalderen, da utflyttingen igjen blir større enn tilbakeflyttingen.

For de andre sentralitetsklassene – unntatt sentralitet 6 – er tiden etter fylte 28 år en tid med større tilbakeflytting enn utflytting. Sentralitetsklasse 6 var altså ved alder 40 år enda ikke kommet til et punkt der tilbakeflyttingen var større enn utflyttingen. Kan *noe* av forklaringen være at utflyttingen fra sentralitetsklasse 6 mange steder har vært så stor at utflyttere ikke har noe sosialt nettverk å flytte tilbake til?

Det er helt klart ulike grunner til utflytting fra og tilbakeflytting til ulike sentralitetsklasser. For de som i utgangspunktet bodde i sentralitetsklasse 6, er enhver flytting en bevegelse i retning mer sentrale strøk. For sentralitet 1 er det motsatt. Og klassene mellom har en glidende overgang mellom de to, men med sterkest preferanse for å flytte i retning *mer* sentrale kommuner for alle.

Figur 3.9 Bestanden av innflyttede «norske» til sentralitetsklassene fra alder 16 til 40 år for 2000-kohorten. Aggregerte tall som andel av utgangskohorten i hver sentralitetsklasse

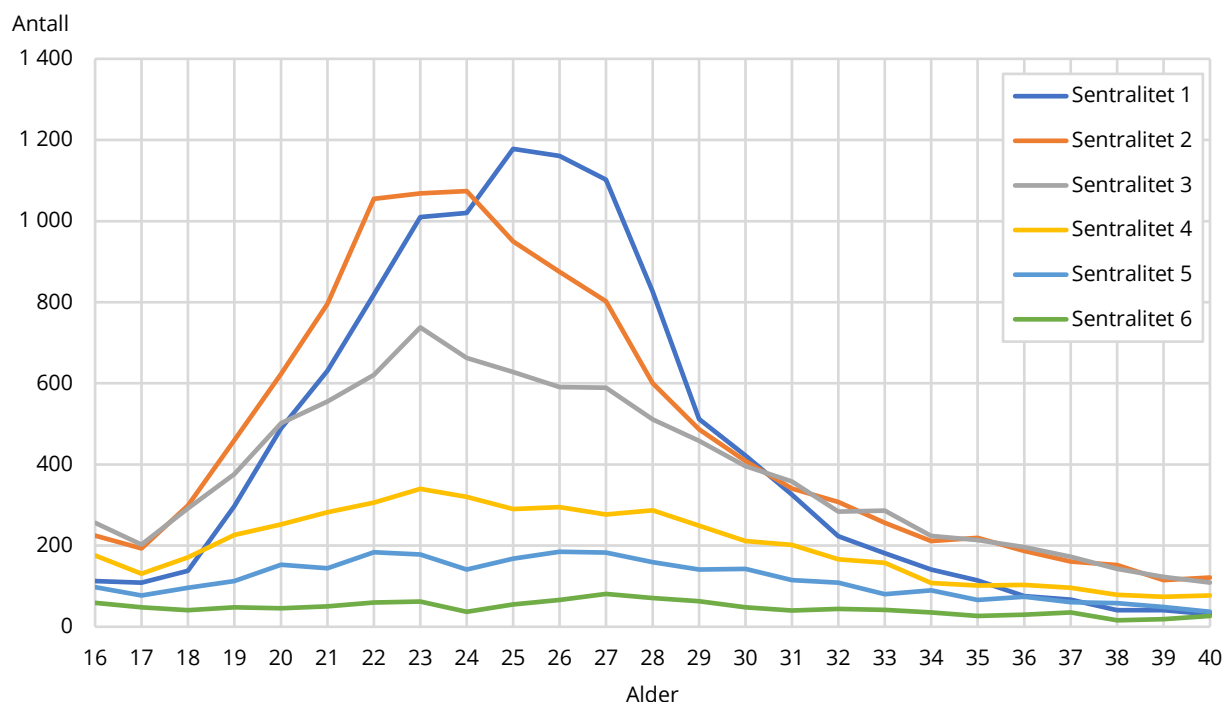
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Stor innflytting fulgt av stor videreflytting i sentralitetsklasse 1

Forskjellen mellom sentralitetsklasse 1 og de andre er påfallende i aggregert antall av innflyttede «norske» etter tid – som altså er innflyttere minus videreflyttere. Antallet økte fort helt til kohorten var 27-28 år gammel, da det er nesten like mange innflyttere som det opprinnelige antallet 15 åringer i sentralitetsklassen i år 2000.

Da kohorten rundet 30 år, begynte antallet å synke markert, siden innflyttingen avtar betraktelig (figur 3.9), mens videreflyttingen i større grad fortsetter (figur 3.11). Dette ser ut til å fortsette også etter 40-års alder. Hvorfor skiller sentralitet 1 seg så mye ut fra sentralitet 2 i så måte? Det er nærliggende å tro at det har noe å gjøre med størrelsen på byen Oslo, og kvadratmeterpris på boliger, kombinert med trange kommunegrenser.

Det er uansett ikke tvil om at innflyttere i Oslo og nabokommunene er mer flyktige enn innflyttere i de nest største byene.

Figur 3.10 Årlig innflytting av norske til sentralitetsklassen etter alder. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innflyttere trenger et sted å bo

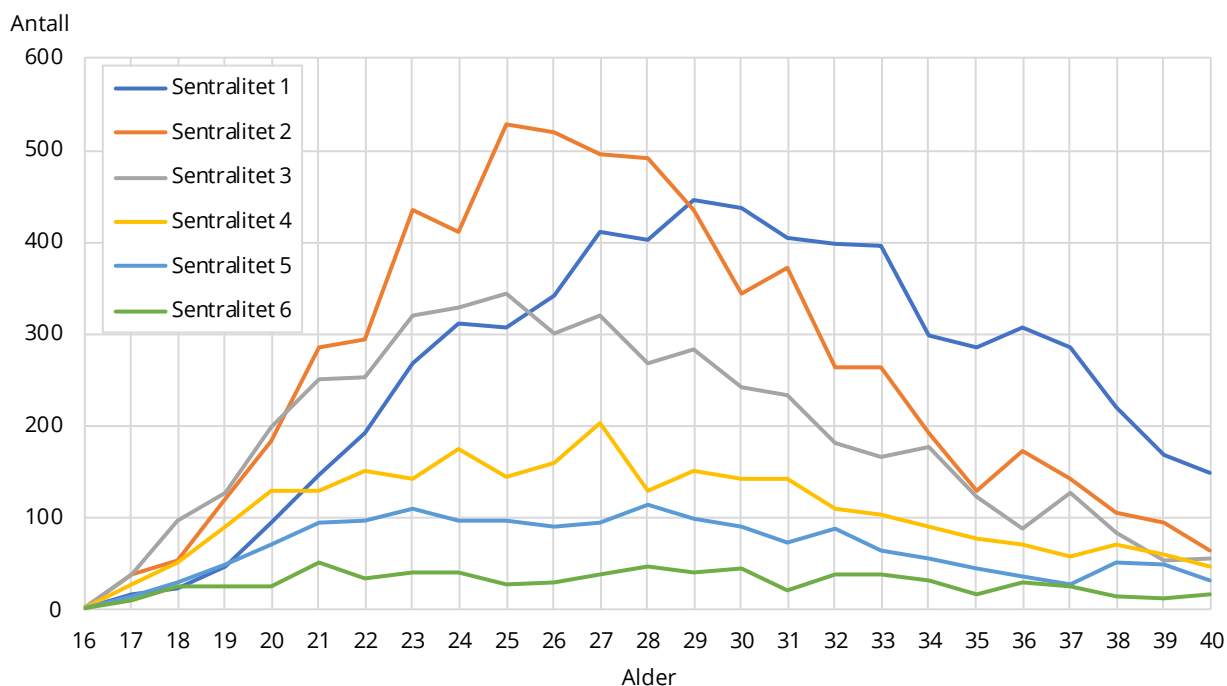
Som det er konstatert mange ganger før, er innflyttingen mye større i de mest sentrale kommunene enn i de minst sentrale. At det er betydelig færre som i utgangspunktet bor i de minst sentrale kommunene – med færre jobber og hus som skal fylles – har utvilsomt stor betydning. At mange boliger i distriktene har blitt ferieboliger, samtidig som det er et rent tapsprosjekt å bygge nye boliger i de minst sentrale kommunene, er som kjent et problem, noe som begrenser flyttingen til distriktene. Skal man flytte et sted, trengs det ikke bare en jobb, men også et sted å bo.

Innflyttingen til sentralitet 2 og 3 fortsetter lengre enn innflyttingen til sentralitet 1

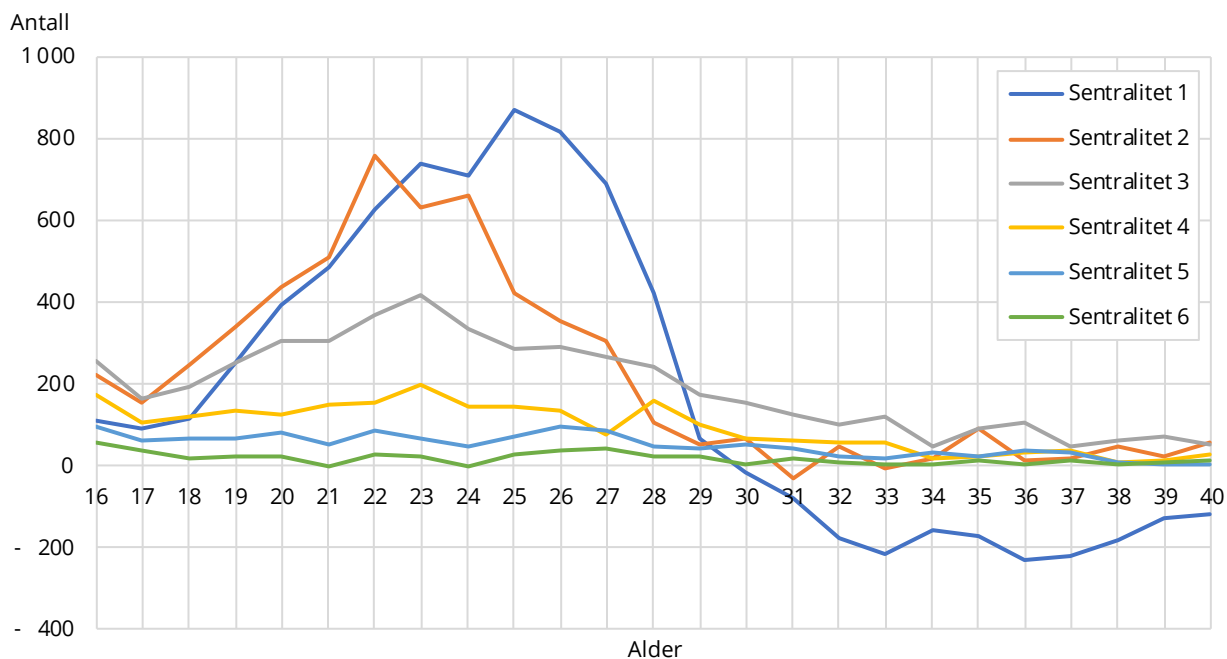
Sentralitet 1 og 2, som er Oslo med nabokommuner samt de tre andre storbyene, er i en særstilling når det kommer til innflytting. Sentralitet 2 hadde flest innflyttere fram til 24 års alder, da flyttingen til sentralitet 1 gikk forbi, noe som holdt til kohorten var 31 år, da sentralitet 2 og 3 overtok ledelsen igjen. Det er svært få som flytter til de mest sentrale kommunene etter fylte 35 år, og når folk oppvokst i Norge har blitt 40 år, er det ikke flere av dem som flytter inn til sentralitet 1 enn til sentralitet 5 eller 6.

Stor innflytting gir stor videreflytting

Om vi ser på innflyttere som har flyttet ut igjen, er bildet et annet. Siden innflyttingen var størst til sentralitet 2 de første årene, er det ikke uventet at sentralitet 2 også hadde større videreflytting de første årene, de som flyttet ut av sentralitet 1 hadde dessuten lengre botid før de flyttet ut. Det viktigste er imidlertid at utflyttingen fra sentralitet 1 har hatt et større omfang fra fylte 29 år enn i de andre sentralitetsklassene.

Figur 3.11 Videreflyttinger per år, av «norske» i sentralitetsklassene. 2000-kohorten, antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.12 Nettoinnflytting av «norske» etter sentralitet og alder. 2000-kohorten, antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Videreflyttingen har vedvart lengst i sentralitetsklasse 1, og sentralitet 1 er den eneste klassen der etter hvert – fra 30 års alder – som hadde flere som flyttet videre enn det var nye som flyttet inn. Dette fortsatte altså hvert år i perioden, fram til og med 40 år, noe som forklarer duppen for sentralitet 1 i figur 3.9.

Figurer for inn- og utflytting for «norske» og innvandrere for hver enkelt sentralitetsklasse ligger som vedleggsfigurer bakerst i rapporten.

3.3. Personår

Når vi følger kohorter fra de er 15 år til 40 år gamle, gir ikke sluttsituasjonen en fullstendig oppsummering av de 25 årene. Den *midlertidige* tilstedeværelsen til de som har flyttet litt rundt omkring, er, som nevnt, også en viktig del av bildet.

Tabellene 3.3, 3.2 og 3.3 viser personårene på tre forskjellige måter.

Tabell 3.3 Personår «generert» per person i utgangskohorten fordelt etter flyttekategori. Sentralitetsklasse. 2000-kohorten

	Totalt	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
Sentralitet 1	49	12	4	4	10	10	5	4
Sentralitet 2	33	10	5	4	5	5	2	2
Sentralitet 3	28	10	5	4	4	3	1	1
Sentralitet 4	25	9	4	4	3	2	1	1
Sentralitet 5	22	8	4	5	2	2	1	1
Sentralitet 6	19	5	3	6	2	2	1	1

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Flest personår per opprinnelig bosatt i de mest sentrale kommunene

Tabell 3.3 viser personårene 2000-kohorten har lagt igjen i sentralitetsklassene i alt og fordelt mellom flyttekategoriene, per person i utgangskohorten (antall 15-åringer) i hver sentralitetsklasse. Uansett hvilken vinkling som brukes til å beskrive flyttemønsteret, stikker sentralitetsklasse 1 seg ut i forhold til resten i «positiv» retning, mens avstandene mellom de resterende sentralitetsklassene er mindre. Og, som alltid, stikker de aller minst sentrale kommunene seg ut i negativ retning.

Når vi ser på hvordan de opprinnelige bosatte – bofaste, tilbakeflyttere og utflyttere – har fordelt personårene sine, er sentralitetsklasse 1, 2 og 3 temmelig like, med henholdsvis 16 og 15 personår generert av bofaste og tilbakeflyttere. Her skiller sentralitet 6 seg ut, med kun åtte personår.

Siden så mange flytter fra sentralitet 6, har utflytterne vært viktigere enn de bofaste

Boår generert av utflyttere (før de flyttet ut) har imidlertid høyest verdi i sentralitet 6, fulgt av sentralitet 5. Det er *ikke* fordi de har bodd lenger tid hjemme enn andre utflyttere – tvert imot (tabell 3.5). Men det er rett og slett fordi det er så *mange* som har flyttet ut og ikke kommet tilbake.

I sentralitet 1 har innflyttere lagt igjen flere personår enn de opprinnelig bosatte

Som det er påvist i tidligere rapporter i flyttehistorieserien (Høydahl, 2023 og 2024), er det imidlertid i innflytting – både av «norske» og innvandrere – de mest sentrale kommunene skiller seg mest fra resten.

I Sentralitetsklasse 1 står innflyttere og videreflyttere (inkludert innvandrere) for 29 av 49 personår (59 prosent), mens andelen i sentralitet 6 er 32 prosent. For det første er det betydelig flere av dem (også som andel av utgangskohorten), og i tillegg har både innflyttere og videreflyttere lenger botid i de mest sentrale kommunene.

Tabell 3.4 Andel av personår etter sentralitet og flyttekategori for 2000-kohorten. Prosent

	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
Sentralitet 1	25	8	9	20	20	10	8
Sentralitet 2	30	14	12	16	15	6	6
Sentralitet 3	35	17	14	15	12	4	4
Sentralitet 4	36	18	17	12	9	4	4
Sentralitet 5	35	17	22	9	9	3	5
Sentralitet 6	27	17	31	8	8	4	6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.5 Gjennomsnittlig antall personår etter sentralitet og flyttekategori for 2000-kohorten

	Totalt	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
Sentralitet 1	10	25	21	13	13	10	5	4
Sentralitet 2	11	25	20	11	12	9	4	3
Sentralitet 3	12	25	20	10	12	8	4	3
Sentralitet 4	11	25	20	10	12	8	3	3
Sentralitet 5	11	25	20	9	11	7	3	3
Sentralitet 6	10	25	20	9	10	7	3	3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De bofaste har rimeligvis 25 boår i alle sentralitetsklasser. Tilbakeflytterne har også like mange boår i sentralitetsklassen de vokste opp i: De har i snitt vært borte 4-5 år i løpet av de 25 årene.

Tidligere utflytting fra minst sentrale kommunene ...

Ellers har de som har flyttet ut fra sentralitet 5 og 6 (og ikke har kommet tilbake) i snitt flyttet da de var 24 år gamle, mens de som har flyttet fra sentralitet 3 og 4 i snitt ventet til de var 25 år gamle. Utflyttere fra sentralitet 2 ventet enda et år, til de var 26 år gamle. Og utflytterne fra sentralitet 1 var i snitt 28 år gamle, og mest sannsynlig vil deres gjennomsnittlige alder ved utflytting fortsette å øke, siden det fremdeles var noen som flyttet ut da de var 40 år gamle.

... og seinere innflytting til

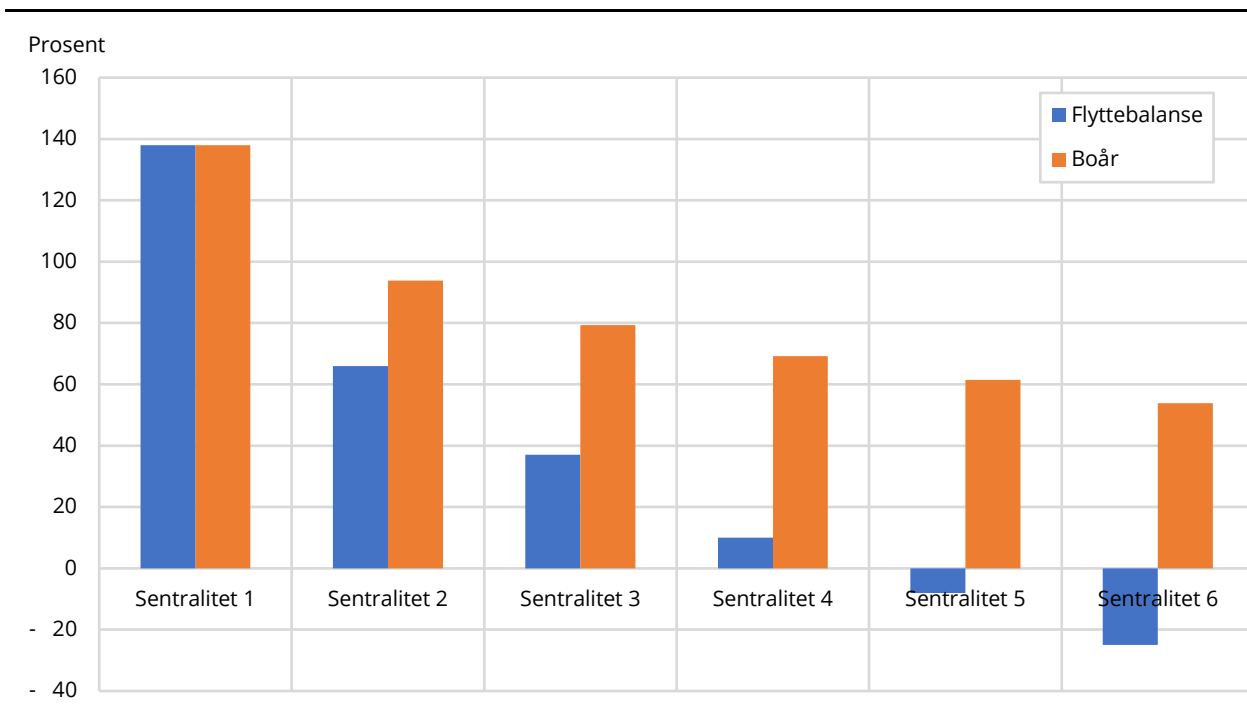
Både innflytterne og innvandrerne (som ikke har flyttet videre) har som nevnt, vært eldre da de kom til de minst sentrale kommunene enn de som har flyttet til de mest sentrale. De som har flyttet til de *minst* sentrale kommunene har altså tilbrakt tre år mindre der når kohorten rundet 40 år enn innflyttere og innvandrere i *mest* sentrale kommuner har.

3.4. Personår v/s flyttebalanse

Som nevnt noen ganger nå, gir personår et annet bilde enn flyttebalanse, siden personår fordeler kohortenes botid gjennom *hele* perioden fra 15 til 40 års alder mellom sentralitetsklassene, mens flyttebalansen ser kun på *sluttresultatet* av alle flyttingene gjennom 25 år. Med flyttebalanse blir den tiden personene har bodd andre steder enn der de bodde ved fylte 40 år, usynlig.

Om vi sammenligner de to perspektivene på flyttemønsteret, forblir *rangeringen* mellom sentralitetsklassen den samme, men *forskjellene* blir betraktelig mindre.

Figur 3.13 Flyttebalanse og personår etter sentralitet, begge som prosent av utgangspopulasjon i sentralitetsklassen

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Beskrivelse av figur 3.13

I figuren framstilles to ulike ting i samme figur. De to belyser imidlertid samme fenomen: flytting for kohorten fra de var 15 år til de var 40 år. Poenget er å vise hvor forskjellig virkningen av disse flyttingene framstår når de måles på de to forskjellige måtene.

Tallene for flyttebalansen er de samme som i tabell 3.1. Altså status for innflytting minus utflytting per 1.1.2025, det året da kohorten var 40 år gammel. Sentralitetsklasse 5 og 6, som hadde flere utflyttere enn innflyttere, har negative verdier.

Tallene for personårene er *litt* mer kompliserte, ikke i seg selv, men tallene må justeres litt for å kunne sammenlignes med flyttebalansen i figuren. Utgangspunktet er antall personår per sentralitetsklasse, som også er input til tabell 3.2. Ut fra dette utledes personår generert per person i utgangskohorten for hver sentralitetsklasse.

For sentralitetsklasse 1 var tallet 49 personår. For å sammenligne personår med flyttebalanse, ble det beregnet en faktor, som er flyttebalanse for sentralitetsklasse 1 (138) delt på personår generert per person i utgangskohorten (49). Faktoren er 2,82. Med dette har vi to identiske maksimalverdier som utgangspunkt.

Når genererte personår ganges med faktoren, får sentralitetsklasse 1 en verdi på 138 for både flyttebalanse og personår, og verdiene for de andre sentralitetsklassene viser forskjellen mellom de to tilnærmingene, som vist i tabell 3.6 og figur 3.13.

Tabell 3.6 Personår generert per person i utgangskohorten etter sentralitetsklasse 2000-kohorten

	Utgangskohort	Antall personår	Personår generert per person i utgangskohorten	Personår x 2,82
Sentralitetsklasse 1	6 500	317 910	49	138
Sentralitetsklasse 2	12 618	419 738	33	94
Sentralitetsklasse 3	13 838	388 972	28	79
Sentralitetsklasse 4	9 268	227 333	25	69
Sentralitetsklasse 5	7 170	156 202	22	61
Sentralitetsklasse 6	3 006	57 423	19	54

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som figur 3.13 viser, blir bildet et *helt* annet når det er basert på personår i hele 25-årsperioden, enn om det kun viser sluttsituasjonen. Hvis perspektivet er at *hele* perioden teller, er personår et bedre mål enn flyttebalansen. Flyttebalanse er likevel fremdeles interessant, men bør ikke være det eneste målet.

Personår kan lages for et hvilket som helst geografisk område. Kommuner er aktuelt, men tall bør lages for flere årganger samlet, da tilfeldige variasjoner i kommuner med få innbyggere fra år til år vil gi store utslag, noe som også gjelder for flyttekategoriene og flyttebalansen. I tidligere rapporter med kommunetall, ble fem årganger slått sammen, noe som er høvelig også i eventuelle framtidige kjøring for kommuner.

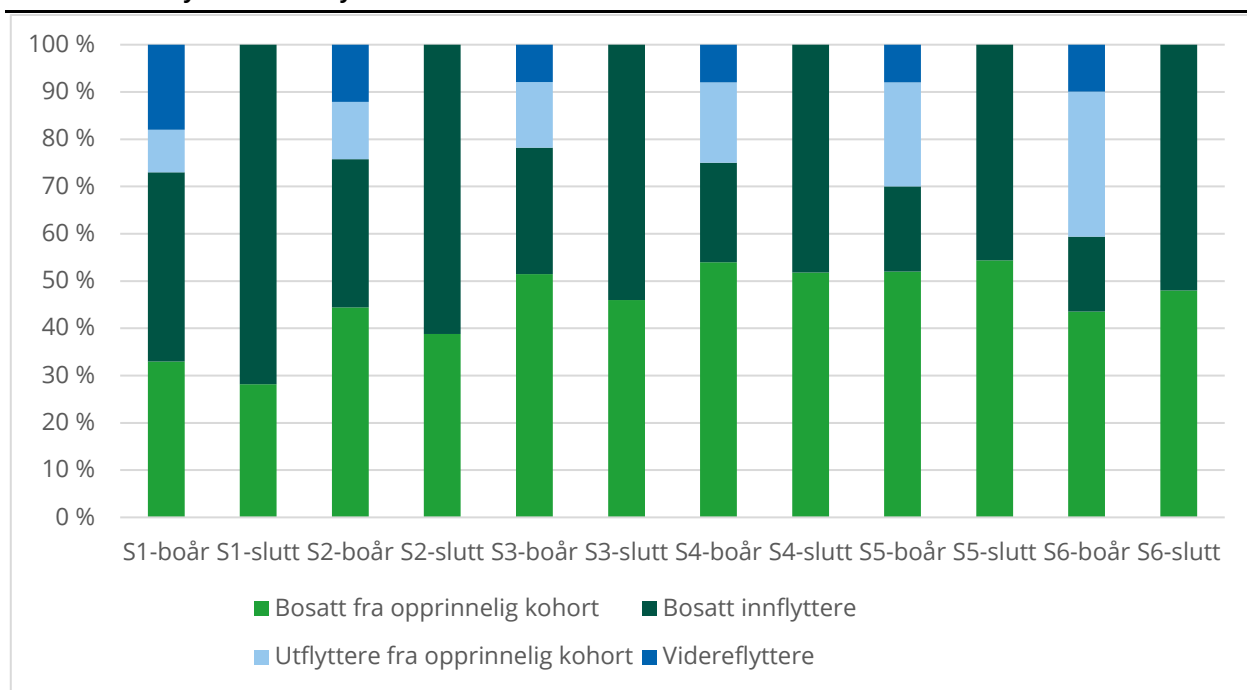
Tabell 3.7, som har tall for kun sentralitetsklasse 6, viser at flyttebalansen er rimelig følsom for endringer på slutten av måleperioden. For både 1999- og 2000-kohorten slår de ukrainske flyktningene inn med en forholdsvis betydelig forbedring i flyttebalansen – fra -31 til -25 («Med innvandrere/Flyttebalanse») – siden denne er basert på sluttsituasjonen. Siden personårene er basert på *hele* perioden, gir ikke flyktningene som kom helt på tampen det samme utslaget.

Tabell 3.7 Personår generert per person i utgangskohorten og flyttebalanse per 100 personer i utgangskohorten sentralitetsklasse 6, med og uten innvandrere. Kohortene 1986-2000

	Uten innvandrere		Med innvandrere	
	Flyttebalanse	Personår	Flyttebalanse	Personår
K1986	-43	18	-36	19
K1987	-43	18	-36	19
K1988	-42	18	-34	19
K1989	-43	18	-33	19
K1990	-45	18	-34	19
K1991	-47	17	-35	18
K1992	-49	17	-34	18
K1993	-49	17	-32	18
K1994	-50	17	-32	19
K1995	-49	17	-32	19
K1996	-50	16	-31	19
K1997	-49	16	-31	19
K1998	-50	16	-31	19
K1999	-49	17	-27	19
K2000	-49	16	-25	19

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.14 Henholdsvis andel av personår og andel personer ved slutten av perioden i kategorier av bosatte og utflyttere/videreflyttere i sentralitetsklassene. 2000-kohorten. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.14 oppsummerer hvorfor det er et poeng å bruke også personår, ikke kun flyttebalanse ved enden av perioden i oppsummeringen av kohortenes flyttinger.

Bosatte fra utgangskohort er Bofaste og Tilbakeflyttere

Bosatte innflyttere er Innflyttere og Innvandrere

Utflyttere fra utgangskohort er Utflyttere

Videreflyttere er Videreflyttere norske og Videreflyttere innvandrere

Figur 3.14 viser ikke nivået på flyttebalanse eller personår. Uansett hvor man snur og vender på tallene, kommer de minst sentrale kommunene dårligst ut, gitt at suksesskriteriet er å ha så positive tall som mulig for nettoinnflytting.

Hvis vi ser på Sentralitetsklasse 1 i figuren (S1-boår og S1-slutt), først på sluttresultatet (S1-slutt), er 28 prosent av de bosatte 40-åringene bofaste og tilbakeflyttere. Over 70 prosent er altså innflyttere/innvandrere. Om vi ser på personårene, sto innflyttere/innvandrere for «kun» vel 40 prosent. Den viktigste endringen er at også boårene (personårene) til utflyttere og videreflyttere er med i totalen. Sentralitetsklasse 1 har størst andel av boår blant videreflyttere, da klassen både mange videreflyttere, og de i snitt har bodd forholdsvis lenge der før de har flyttet ut igjen (tabell 3.5).

I den andre enden av sentralitetsskalaen (klasse 6), ser vi at innflytterne har relativt minst betydning, mens den store mengden utflyttere har lagt mer solide spor etter seg, gjennom de årene de har bodd hjemme før de flyttet ut. Selv om de – som tidligere nevnt – ikke har bodd hjemme så lenge. Det er bare så mange av dem.

4. Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms

Innsatssonen består av alle kommunene i Finnmark samt kommunene Karlsøy, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvæningen og Lyngen i Nord-Troms. Disse kommunene hadde til sammen 93 200 innbyggere i 2000 og 92 500 i 2025, som er en nedgang på 0,8 prosent, mens landet som helhet har hatt en befolkningsvekst på 25 prosent. Alta, Hammerfest og Sør-Varanger er de eneste kommunene som har hatt vekst i løpet av de 25 årene, til sammen en vekst på 6 500. De øvrige kommunene har til sammen hatt en nedgang i folketall på 7 200. Sentraliseringen er altså betydelig i Innsatssonen.

Innsatssonen skiller seg positivt fra kommuner med tilsvarende sentralitet i andre deler av landet, med mindre utflytting og mer innflytting (Høydahl, 2024). Dette gjelder først og fremst Alta og Hammerfest, men også til en viss grad kommunene med sentralitet 5 og 6 i Innsatssonen. Samtidig som gjennomtrekken i tiltakssonen mye høyere enn kommuner med samme sentralitet i landet ellers. Justert for videreflyttere, er likevel nettoeffekten større innflytting i tiltakssonen enn i kommuner i samme sentralitetsklasse i landet ellers.

4.1. Flyttekategorier

Tabell 4.1 Flyttekategoriene i Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms som andel av utgangskohortene i 1986-2000 etter 25 år. Inkludert flyttebalanse og turnover for «norske» innflyttere og innvandrere

Kohort	Utg.pop. antall	Bofaste	Tilbake	Ut- flyttere	Inn- flyttere	Inn- vandrere	Videre norske	Videre innvand.	Balanse	Innflytt turnover	Innvandr turnover
K1986	1 909	40	17	43	11	8	45	16	-24	80	68
K1987	1 892	41	17	42	11	8	43	16	-22	79	65
K1988	1 719	41	17	42	11	11	43	19	-20	79	63
K1989	1 622	41	16	43	11	13	41	18	-19	79	59
K1990	1 508	37	18	45	11	15	40	24	-19	79	61
K1991	1 308	38	17	46	11	19	42	26	-15	79	58
K1992	1 276	38	17	46	12	20	43	29	-14	78	59
K1993	1 127	35	18	48	11	21	42	32	-16	79	61
K1994	1 163	38	17	45	11	25	41	38	-10	79	60
K1995	1 124	38	17	45	11	23	42	38	-12	80	62
K1996	1 155	35	16	48	12	20	37	39	-17	76	67
K1997	1 089	34	17	49	10	22	41	40	-17	80	65
K1998	1 064	39	16	45	11	27	42	41	-7	79	60
K1999	1 105	39	14	47	13	27	41	49	-7	76	64
K2000	1 104	39	15	46	11	30	37	48	-4	77	61

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Hvis utviklingen fortsetter, kommer Innsatssonen snart ut i positiv flyttebalanse

Fra og med 1989-kohorten har det vært flere innvandrere enn innenlandske innflyttere ved 40 års alder. I 2000-kohorten var det nesten tre ganger flere innvandrere enn innenlandske innflyttere som bodde i innsatssonen 1.1.2025.

Siden de «norske» ikke har endret sin flytteatferd i perioden, er det først og fremst økningen i antall innvandrere som har gjort at flyttebalansen nå er på vei mot null. Altså var det 1.1.2025 *nesten* like mange 40-åringer som det var 15-åringer i Innsatssonen 25 år tidligere.

Nå er det imidlertid langt fra sikkert at påfyllet av nye ukrainere fortsetter å være stort nok til å opprettholde den gode trenden i flyttebalansen i Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms, som har vært siden krigen i Ukraina startet.

De to siste kolonnene viser også at det for hver eneste kohort har vært større turnover blant innenlandske innflyttere enn blant innvandrerne. Det kan da være fristende å konkludere med at

innvandrerne i større grad blir *værende* i Innsatssonen. Men det er nok feil. Grunnen er heller at innvandrerne i tabellen som gruppe har vært kortere tid i landet enn de «norske», som betyr at de har hatt kortere tid på seg til å flytte til Innsatssonen, som igjen betyr at de har hatt kortere tid etter innflytting til å flytte ut igjen. Dette poenget belyses av tabell 4.2.3.

Uten innvandrere hadde det vært dystert

Tabell 4.1.2 viser hvordan tilstanden ville vært – målt i flytteaktivitetene til kohortene våre – hvis det ikke hadde vært innvandrere (alt annet likt). Vi ser forskjellen mellom tabell 4.1.1 og 4.1.2 i **flyttebalansen**, altså innflytting minus utflytting. Hadde det ikke vært for innvandrerne, hadde *hver eneste* kohort minket med over en tredel. *Med* innvandrerne minket 2000-kohorten altså med kun 4 prosent i løpet av årene mellom 2000 og 2025, mens *uten* innvandrerne ville den altså ha minket med 35 prosent.

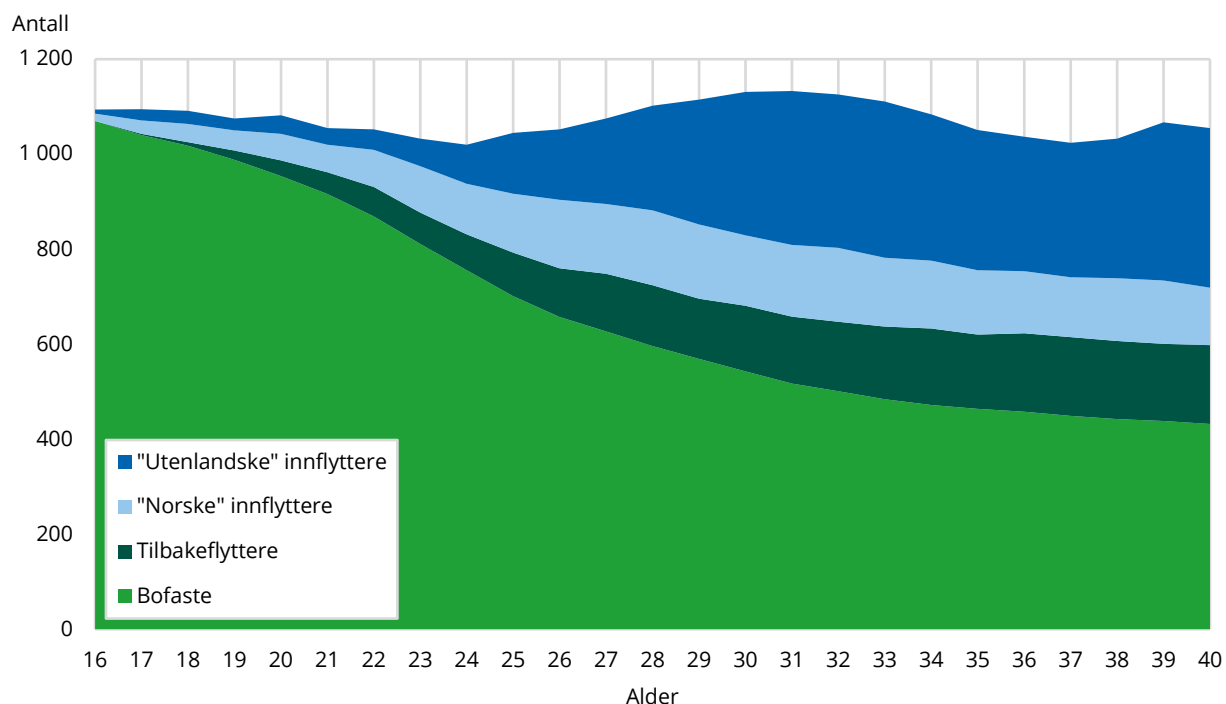
Tabell 4.2 Flyttekategoriene i Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms som andel av utgangskohortene i 1986-2000 etter 25 år. Inkludert flyttebalanse. Innvandrere ekskludert

Kohort	Utg kohort	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Videreflyttere	Balanse
K1986	1 909	40	17	43	11	45	-31
K1987	1 892	41	17	42	11	43	-30
K1988	1 719	41	17	42	11	43	-31
K1989	1 622	41	16	43	11	41	-32
K1990	1 508	37	18	45	11	40	-35
K1991	1 308	38	17	46	11	42	-34
K1992	1 276	38	17	46	12	43	-34
K1993	1 127	35	18	48	11	42	-37
K1994	1 163	38	17	45	11	41	-35
K1995	1 124	38	17	45	11	42	-35
K1996	1 155	35	16	48	12	37	-36
K1997	1 089	34	17	49	10	41	-39
K1998	1 064	39	16	45	11	42	-34
K1999	1 105	39	14	47	13	41	-34
K2000	1 104	39	15	46	11	37	-35

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.1 viser endringer i antallet i de ulike kategoriene av bosatte. Sammenlignet med tilsvarende tall etter sentralitet, i avsnitt 3, er det en liten forskjell.

I utgangspunktet er tilstanden bedre i Innsatssonen enn i andre deler av landet med samme sentralitetsklasser. Muligens av den grunn fortsetter imidlertid (netto) utflyttingen i lengre tid i Innsatssonen enn i andre kommuner med samme sentralitet, der det på et eller annet tidspunkt kommet til et punkt der det årlig var flere tilbakeflyttere enn utflyttere. Likevel er altså situasjonen når kohorten er 40 år gammel bedre i Innsatssonen enn i sammenlignbare kommuner ellers i landet.

Figur 4.1 Utvikling i Innsatssonen i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nedgang i antall innvandrere til ukrainerne kom

Rundt 2010, da kohorten var 25 år gammel, økte netto innflytting av innvandrere, og ga en økning innen kohorten i Innsatssonen fram til 2015. Etter den tid har det vært nedgang *både* blant de som opprinnelig var fra sonen, norske innflyttere og innvandrere. Sammenlignet med landet ellers, er dette rimelig spesielt for Innsatssonen. De siste årene har det imidlertid kommet noen flere innvandrere igjen, mest sannsynlig ukrainere (som var i slutten av 30-årene).

Innvandrere kommer i bølger. For noen år siden var det syrere som kom, og de siste årene har det vært ukrainere. Mens de norskes flyttinger varierer lite fra en kohort til neste, er det innvandrerne som lager variasjonene. Dette gjelder alle deler av landet, ikke kun Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms.

4.2. Personår

«Personår» er altså her hvor mange år personer alt i alt har bodd i Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms.

Tabell 4.3 Personår «generert» per person i utgangskohorten fordelt etter flyttekategori. Innsatssonen. 2000-kohorten

	Personår i						Videreflyttere	Videreflyttere
	alt	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	norske	innvandrere
Antall personår	24	10	3	5	1	2	1	2
Andel av personårene	100	41	13	21	5	10	4	6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.4 Andel av totale personår innenfor de enkelte flyttegruppene. Kohortene 1986-2000

Kohort	Totalt	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
K1986	41 181	47	17	20	6	2	5	2
K1987	40 748	47	16	21	6	2	5	2
K1988	37 683	47	17	20	6	3	5	2
K1989	35 739	47	15	21	6	4	5	2
K1990	33 028	42	17	23	6	4	5	2
K1991	28 882	43	16	23	5	6	5	3
K1992	28 317	42	16	21	6	6	5	3
K1993	24 949	39	17	23	6	7	5	3
K1994	26 563	42	15	20	5	9	5	4
K1995	25 496	42	16	21	5	8	5	4
K1996	25 610	40	16	23	6	7	4	5
K1997	24 351	38	15	22	5	8	5	6
K1998	25 050	42	14	20	5	9	5	6
K1999	26 310	41	12	21	6	8	5	7
K2000	26 477	41	13	21	5	10	4	6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innvandrerne står for endringene i personår

I de tidligste kohortene sto de som var vokst opp i Innsatssonen (bofaste, tilbakeflyttere og utflyttere) for 84 prosent av de samlede personårene i løpet av 25 år, denne andelen var sunket til 75 prosent for de siste kohortene. Hvis vi trekker fra innvandrerne, hadde det imidlertid ikke vært noen endring fra kohort til kohort. Den eneste endringen av betydning er at det har blitt stadig *flere* innvandrere. Tabell 4.6 viser at det så å si ikke har vært endringer i gjennomsnittlig botid i de enkelte kategoriene.

Tabell 4.6 Gjennomsnittlig botid i innsatssonen for hver flyttekategori. Kohortene 1986-2000

kohort	Totalt	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere	
							norske	innvandrere
K1986	12	25	21	10	12	7	3	3
K1987	12	25	20	11	11	6	3	3
K1988	12	25	21	11	12	6	3	2
K1989	12	25	20	11	13	6	3	3
K1990	12	25	21	11	12	6	3	2
K1991	11	25	21	11	11	7	3	2
K1992	11	25	21	10	11	7	3	2
K1993	11	25	21	11	12	7	3	2
K1994	11	25	21	10	11	8	3	2
K1995	11	25	21	10	11	8	3	3
K1996	11	25	21	10	11	7	3	3
K1997	10	25	20	10	12	8	3	3
K1998	11	25	21	10	11	8	3	3
K1999	10	25	20	10	11	7	3	3
K2000	11	25	21	11	11	8	3	3

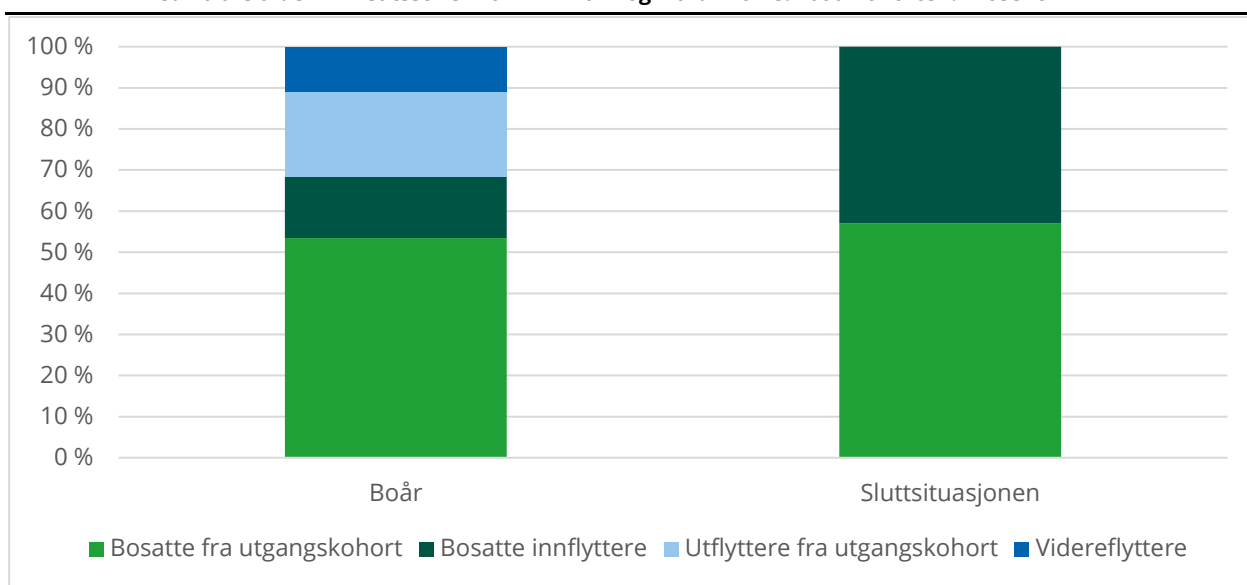
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innvandrerne har i snitt hatt kortere tid på seg til å bo og flytte enn de norske

I snitt har de «norske» innflytterne kommet til innsatssonen da de var 28-29 år gamle, mens innvandrerne i snitt kom da de var 32-33 år gamle. Om vi justerer for ulikt antall år de to gruppene har vært eksponert for «risiko» for å flytte til innsatssonen, er det likevel ikke sikkert det er noen særlig forskjell. Det faktum at det ikke er noen forskjell i gjennomsnittlig botid mellom «norske» og innvandrede videreflyttere, støtter opp om denne antagelsen.

Gjennomsnittlig botid for de som bor, eller har bodd i sonen, er altså 10-12 år, med 25 år som maksimal mulig botid. Grunnen til at gjennomsnittet har blitt så pass lavt, er at det er så mange videreflyttere, som altså har kort gjennomsnittlig botid.

Tilbakeflytterne har i gjennomsnitt kun tilbrakt 4-5 år utenfor innsatssonen fra de var 15 til 40 år gamle. Altså så lang tid som det tar å få en kort høyere utdanning. Det faktum at en god del studenter ikke melder flytting, gjør det imidlertid vanskelig å fastslå at det er noen slik sammenheng mellom utdanning og tilbakeflytting. Helt usannsynlig er det imidlertid ikke.

Figur 4.2 Andel av henholdsvis personår og andel av personer i kategorier av bosatte og utflyttere/videreflyttere ved 40-års alder i innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms. 2000-kohorten. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De som hadde bodd i Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms, men ikke bodde der da de var 40 år gamle, sto for 32 prosent av boårene i sonen. Innflytterne, som er både innflyttere som bodde i landet da de var 15 år gamle, og innvandrere, sto for kun 15 prosent av boårene, mens de utgjorde hele 43 prosent av de bosatte 40-åringene.

5. Storbyene

5.1. Oppsummering storbyene

Tabell 5.1 Flyttekategorier for storbyene som andel av utgangskohortene i 2000

	Utg. pop.	Bofaste	Tilbake	Ut- flyttere	Inn- flyttere	Inn- vandrer	Videre norske	Videre innvand.	Balanse	Innflytt turnover	Innvandr turnover
Oslo	4 211	41	16	43	97	110	175	167	165	64	60
Stavanger	1 303	31	23	46	46	64	96	106	64	68	62
Bergen	2 311	45	17	38	50	55	105	76	68	68	58
Trondheim	1 608	41	20	38	68	52	129	80	81	66	61

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er ganske store forskjeller mellom de fire storbyene når det kommer til inn- og utflytting. Stavanger skiller seg ut med få bofaste, men temmelig mange av de som har flyttet ut, har funnet veien hjem igjen etter noen år. Bergenserne, derimot, er mer hjemmekjære.

Om kommunegrensene er trange eller ikke, *kan* forklare noe av forskjellene mellom byene

Det er grunn til å tro at kommunestrukturen *kan* forklare mye av forskjellen mellom byene. Både Oslo og Stavanger har trange kommunegrenser med mange nabokommuner like i nærheten, noe som kan gi en rimelig høy andel utflyttere. Bergen og Trondheim har videre grenser, med forholdsvis færre boliger i nabokommuner like ved. Når kommunegrensene ikke er så trange, er det mer rom for å holde seg innenfor storbykommunens grenser når man vil flytte ut av sentrum.

Tettstedene sier noe om hvor trange byenes grenser er. Av dem som bor i Oslo tettsted, bor 35 prosent i andre kommuner enn Oslo, og i tettstedet Stavanger/Sandnes bor 42 prosent i andre kommuner enn Stavanger. I tettstedene Bergen og Trondheim er bildet et helt annet; der bor samtlige tettstedsbeboerne innenfor henholdsvis Bergen og Trondheim. Det er altså ikke *sikkert* at forskjellene i flyttemønsteret mellom de fire byene i seg selv er så store. En analyse av flyttinger basert på befolkningstetthet på fraflyttings- og tilflyttingsadressen, kombinert med avstand mellom de to, ville gitt et helt annet bilde enn flytting mellom kommuner. Her får vi imidlertid fortsatt holde oss til flyttinger mellom kommuner.

Oslo er i en egen liga i innflytting og innvandring

Når det gjelder «norske» innflyttere, skiller Oslo seg mer ut fra de andre, med nesten like mange innflyttere i kohorten (som ikke har flyttet ut igjen) som det antallet 15-åringer som bodde i kommunen i 2000. Her er Trondheim på en klar andreplass. Oslo skiller seg *enda* mer ut i antallet innvandrere som har slått seg ned i kommunen, men her ligger Stavanger et hestehode foran både Bergen og Trondheim. Stavanger er altså en mer internasjonal by enn de to andre, noe som kanskje skyldes byens posisjon innen olje- og gassaktivitet?

De fleste både norske innflyttere og innvandrere som en gang har flyttet til storbyene, har imidlertid flyttet videre (tall for turnover høyere enn 50), noe som ikke er spesielt for storbyene. De norske innflytterne som bor eller har bodd i Oslo i 2000-kohorten (innflyttere pluss videreflyttere), tilsvarer opp mot tre ganger antallet 15-åringer i kommunen i 2000. For Stavanger er tilsvarende prosent 142, Bergen 155 og Trondheim 197. For innvandrere er tallene: Oslo 277, Stavanger 170, Bergen 131 og Trondheim 132.

Oslo er altså i en i en liga for seg selv, mens Trondheim følger nærmest med norsk innflytting og Stavanger med innflytting av innvandrere. Tallene for turnover i tabellen viser imidlertid at *andelen* innflyttere og innvandrere som flytter videre er ganske lik i de fire byene.

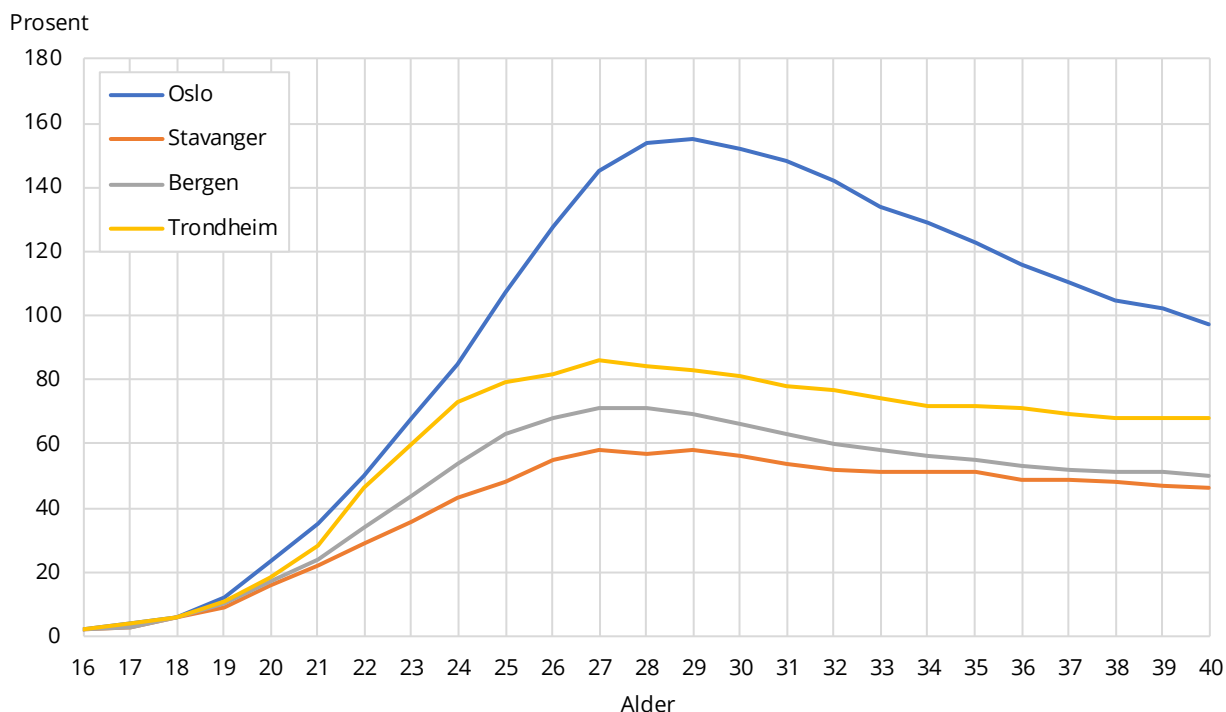
Det er uansett ingen tvil om at innvandrerne gjør en stor forskjell i alle de fire byene. I tabell 5.2 vises flyttebalansen – innflyttere minus utflyttere – som andel av antall 15-åringer som bodde i hver av kommunene i 2000. I Oslo sto innvandrere for to tredeler (67 prosent) av nettoinnflyttingen, I Stavanger sto innvandrerne for *hele* flytteoverskuddet (ville kommet ut i null i flyttebalanse uten innvandrere), i Bergen sto innvandrere for 82 prosent av netto innflytting og i Trondheim sto de for 64 prosent (nesten samme forholdstall som Oslo).

Tabell 5.2 Flyttebalanse som andel av utgangskohorten for storbyene med og uten innvandrere for 2000-kohorten

Kohort	Oslo		Stavanger		Bergen		Trondheim	
	Totalt	Uten innvandrere	Totalt	Uten innvandrere	Totalt	Uten innvandrere	Totalt	Uten innvandrere
K1986	113	48	42	8	23	3	28	12
K1987	123	57	37	7	29	8	26	9
K1988	130	59	50	13	33	7	30	11
K1989	144	66	46	10	36	9	39	17
K1990	143	63	46	7	42	10	42	19
K1991	165	72	51	9	51	15	40	16
K1992	163	69	59	10	53	14	55	24
K1993	168	70	57	7	58	15	53	22
K1994	165	66	51	4	64	19	66	30
K1995	163	62	69	10	63	14	70	31
K1996	174	65	60	5	61	14	77	32
K1997	161	58	64	4	56	9	76	31
K1998	157	53	57	0	65	14	76	31
K1999	165	54	62	-1	60	9	78	31
K2000	165	55	64	0	68	12	81	29

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5.1 Innflyttede «norske» til storbyene fra år 1 til år 25 for 2000-kohorten. Prosent av utgangskohorten

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5.1 inneholder mange av de samme folkene som figur 3.9, der mange fra Oslo også er å finne i sentralitetsklasse 1, mens mange fra de andre storbyene er i sentralitetsklasse 2.

Da kohorten var 29 år gammel, bodde det 6 530 norske innflyttere i Oslo. Da kohorten var 40 år gammel, hadde 2 400 av dem flyttet videre. Det er altså en massiv utflytting (videreflytting) av «norske» innflyttere fra Oslo. Kohorten var altså på langt nær ferdig-flyttet da de var blitt 35 år gamle. Spesielt i Oslo fortsatte videreflyttingen også i en alder av 40 år.

De tre andre byene hadde imidlertid også netto utflytting av «norske» innflyttere etter fylte 28 år, om enn langt fra omfanget i Oslo.

5.2. Personår

Personår får en litt annen betydning i sammenligningen mellom de fire storbykommunene enn det har i beskrivelsen av Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms, eller i sammenligningen av de mest og minst sentrale kommunene. I den grad stor innflytting er en stor fordel for en kommune, er sammenligningen av storbyene en sammenligning av fire vinnere i kampen om landets innbyggere. Det er imidlertid ikke gitt at størst mulig netto innflytting er det optimale.

Tabell 5.3 Personår «generert» per person i utgangskohorten fordelt etter flyttekategori. Storbyene. 2000-kohorten

	Personår i alt	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
Oslo	58	10	3	6	13	10	9	6
Stavanger	35	8	5	5	6	5	3	3
Bergen	38	11	4	4	7	5	4	3
Trondheim	40	10	4	4	9	5	5	3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Hvis det ikke var noen flyttinger eller dødsfall i perioden fra kohorten var 15 år til 40 år, hadde hver 15-åring «generert» 25 personår, som er ett år per år per person. Med 58 personår har Oslo «generert» 2,3 boår, mot 1,4 i Stavanger, 1,5 i Bergen og 1,6 i Trondheim.

Tabell 5.4 Andel av personår etter storby og flyttekategori for 2000-kohorten. Prosent

	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
Oslo	18	6	10	22	18	16	11
Stavanger	22	13	14	17	15	10	9
Bergen	30	10	12	18	14	11	7
Trondheim	26	11	11	23	11	12	6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I avsnitt 5.1 så vi at Oslo har overlegent størst flytteoverskudd, både med og uten innvandrere. Tabell 5.3 viser hvordan de ulike flyttekategoriene har fordelt personårene kohorten har lagt igjen i hver av byene mellom seg. Her skiller Oslo seg markert fra de andre tre, ved at folk som ikke bodde i Oslo da de var 15 år gamle – innflyttere, innvandrere og videreflyttere – sto for hele to tredeler av personårene. I de andre tre byene var «kun» halvparten av personårene levd av personer vokst opp i andre kommuner.

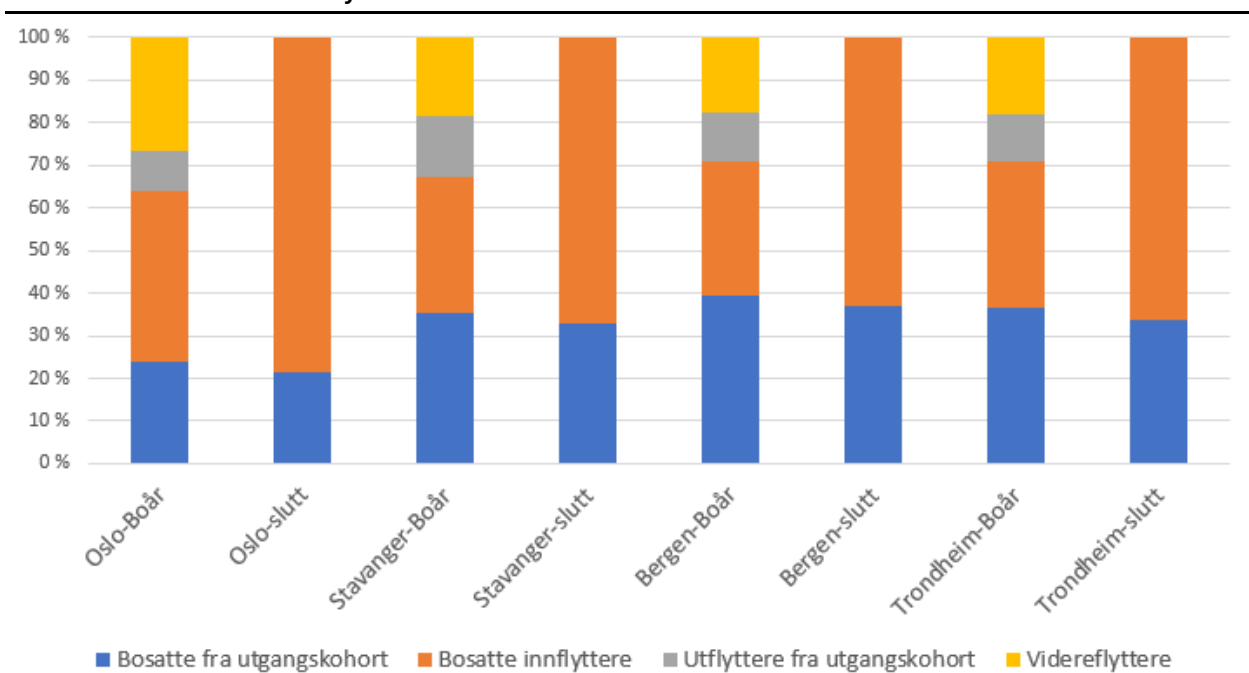
Tabell 5.5 Gjennomsnittlig antall personår etter storby og flyttekategori for 2000-kohorten

	Bofaste	Tilbake	Utflyttere	Innflyttere	Innvandrere	Videreflyttere norske	Videreflyttere innvandrere
Oslo	25	21	13	13	10	5	4
Stavanger	25	21	11	13	8	4	3
Bergen	25	21	12	13	9	4	3
Trondheim	25	21	11	13	9	4	3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nesten hele forskjellen mellom Oslo og de andre byene er *antallet* innflyttere som har bodd i Oslo, da gjennomsnittlig antall personår i de fire byene er temmelig likt i alle flyttekategoriene. Oslo ligger *litt* over de andre i fire av sju kategorier, men ikke mye. Utflytterne har i snitt bodd lengre tid i Oslo før de har flyttet ut, innvanderne (som ikke har flyttet videre) har kommet til Oslo tidligere, de norske videreflytterne og innvanderne som har flyttet videre, har bodd lengre tid før de har flyttet ut igjen.

Figur 5.2 Andel av henholdsvis personår og av personer i kategorier av bosatte og utflyttere/videreflyttere ved 40-års alder i storbyene. 2000-kohorten. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det som først og fremst skiller Oslo fra de andre storbyene målt i personår, er at innflyttere og videreflyttere står for en mye større andel av personårene i Oslo, som medfører at utgangskohorten har forholdsvis mindre betydning i Oslo.

Innflyttere og innvandrere som har flyttet ut igjen har faktisk bidratt mer enn bofaste og tilbakeflyttere til å holde oppe folketallet i Oslo i de 25 årene, fra kohorten var 15 år til 40 år gammel.

De midlertidige har altså hatt stor betydning i storbyene, men ikke like stor betydning som i de minst sentrale kommunene i landet. Den viktigste forskjellen mellom storbyene og de minst sentrale kommunene, er at i storbyene sto videreflyttere for de fleste «midlertidige» boårene, mens i de minst sentrale kommunene var det flere boår generert av utflyttere (fra utgangskohorten).

Referanser

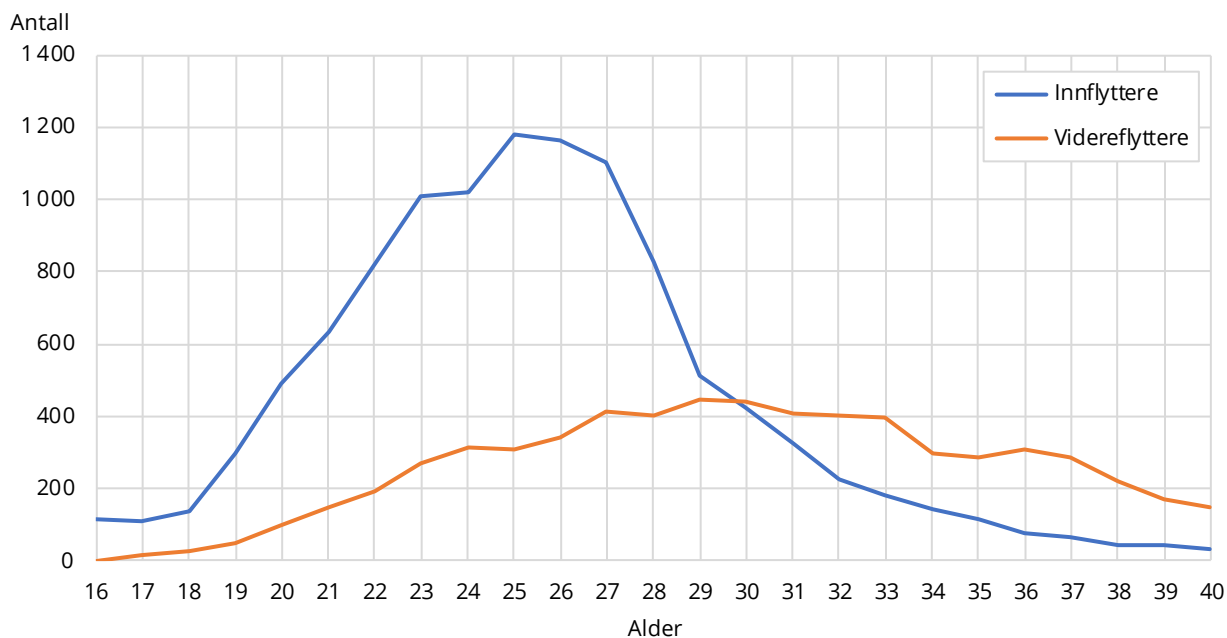
Høydahl, E. (2023): Bofaste og flyttere. En kohortanalyse av ungdomskull fra de var 15 til 35 år (ssb.no)

Høydahl, E. (2024): Innenlandske flyttinger. En kohortanalyse av flytting til og fra storbyene, distriktskommunene og Tiltakssonen for Nord-Troms og Finnmark (ssb.no)

Sørli, K. (2003): Bosettingspreferanser, flyttemotiver og flytteprosesser.
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/vedlegg/rega/distriktskommisjonen/5._soerlie.pdf

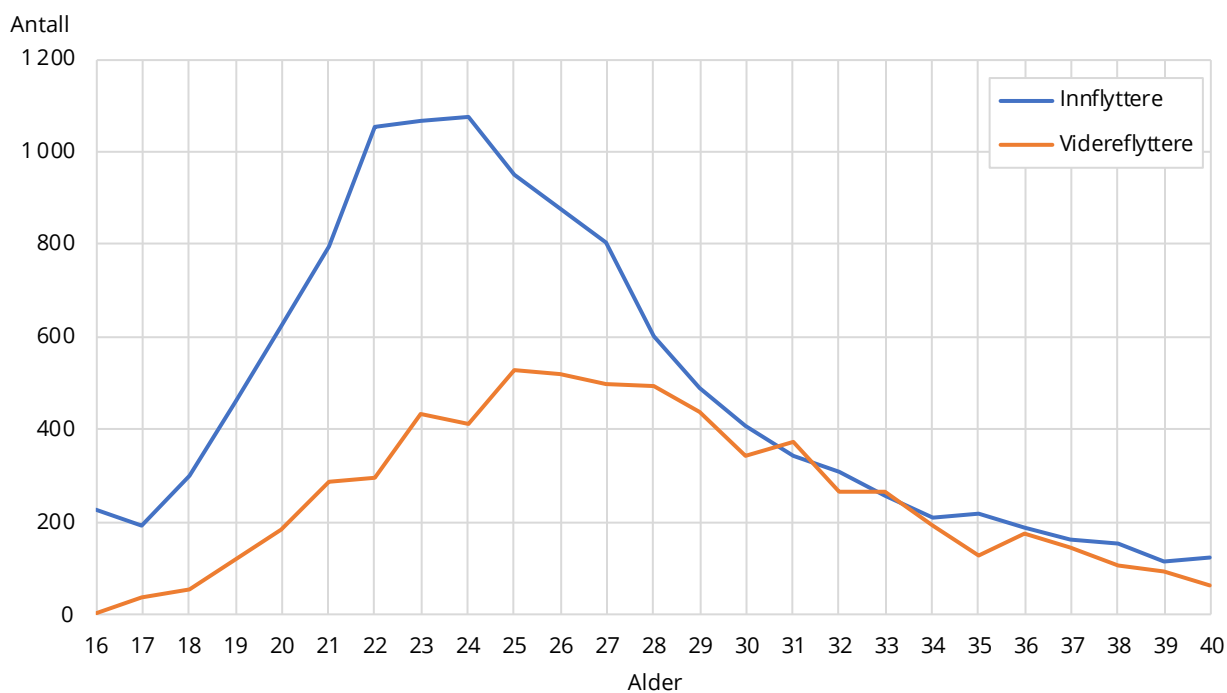
Vedlegg A: Figurer

Figur A1 Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 1 etter alder. Antall

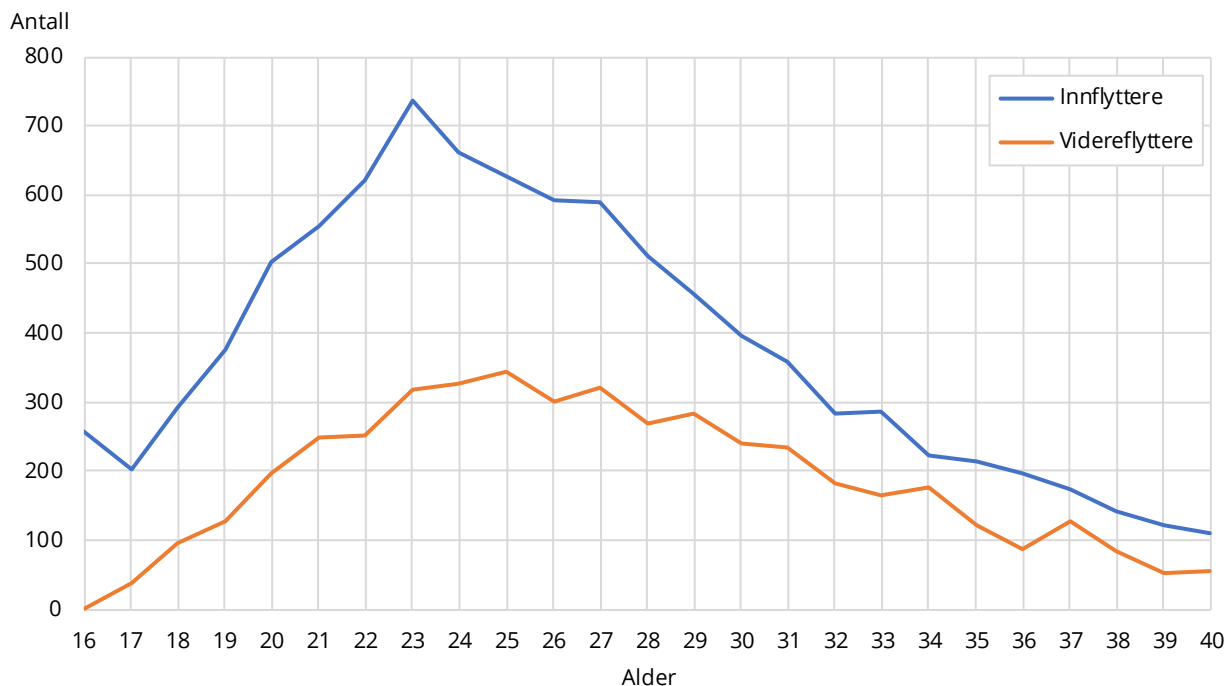
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A2 Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 2 etter alder. Antall

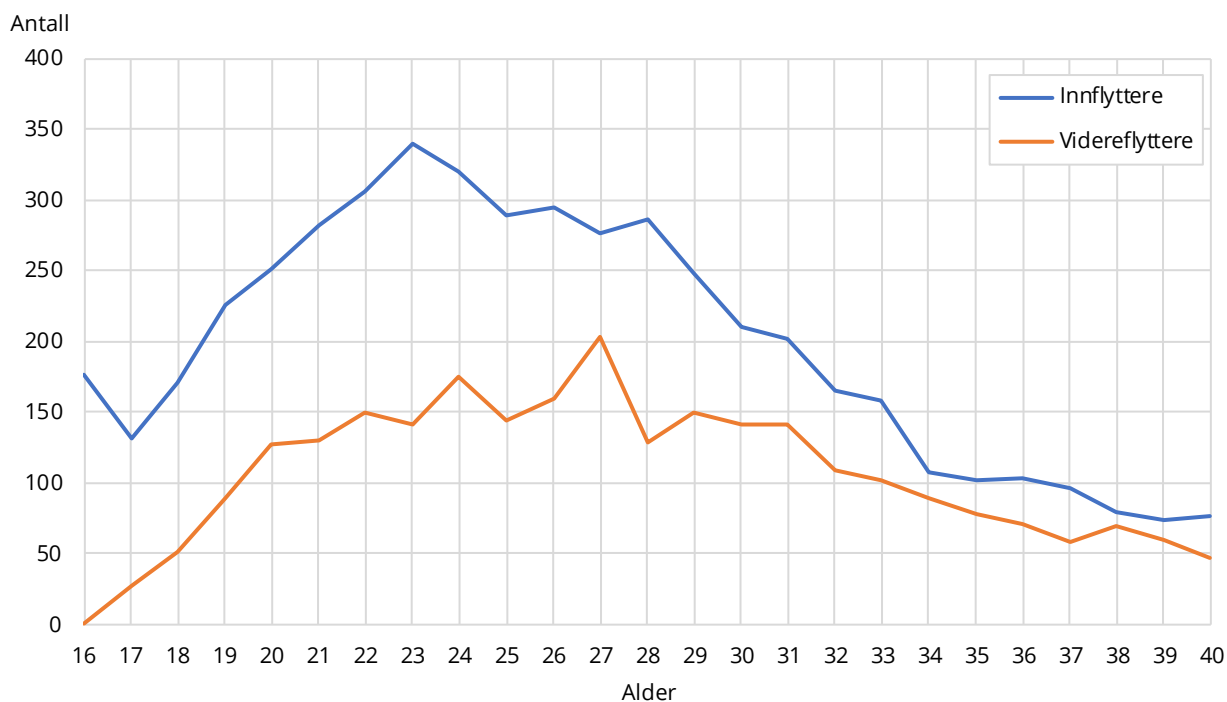
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A3 Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 3 etter alder. Antall

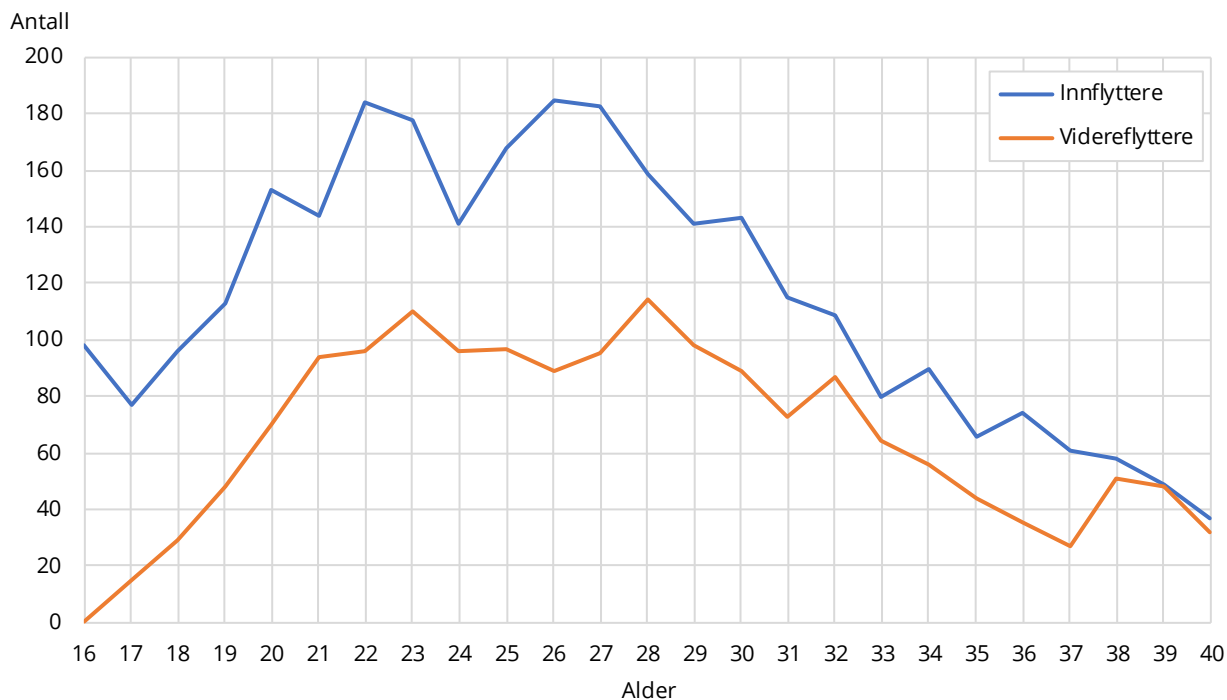
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A4 Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 4 etter alder. Antall

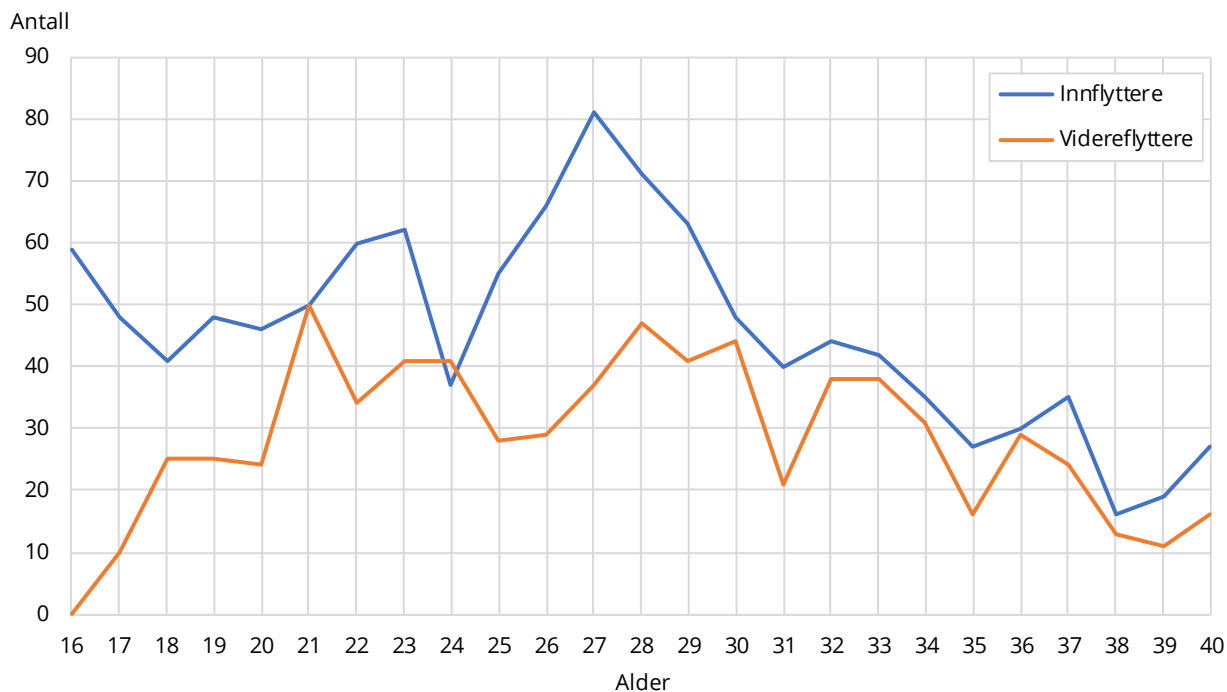
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A5 Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 5 etter alder. Antall

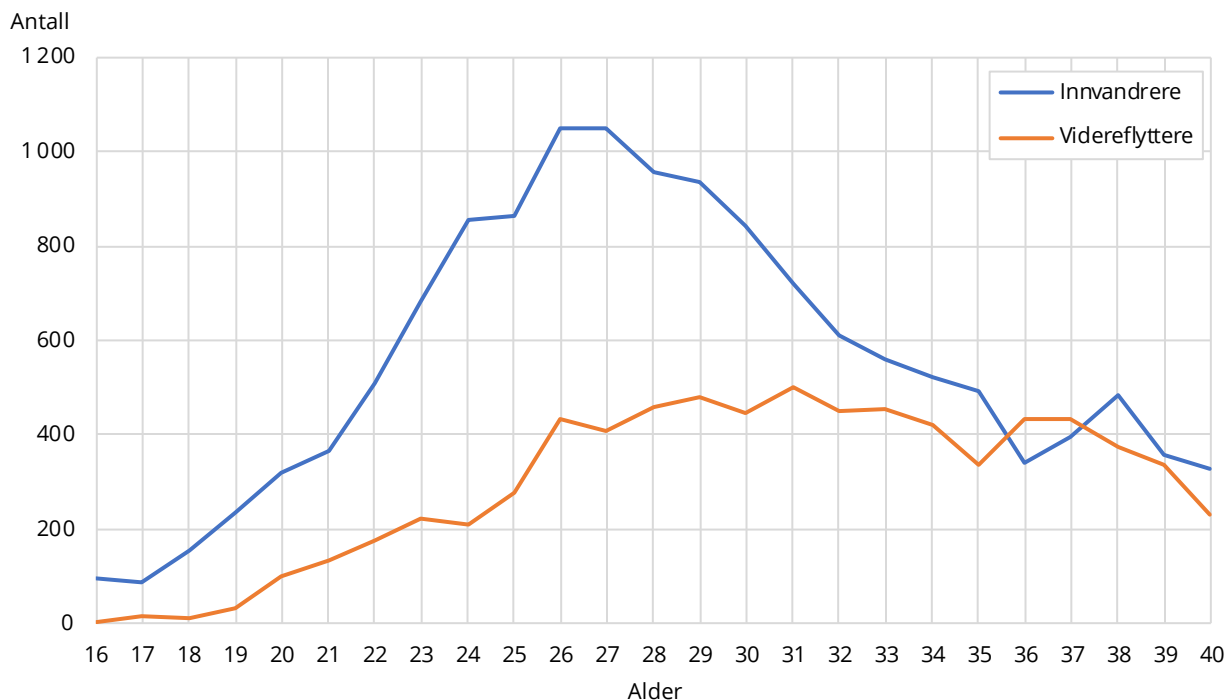
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A6 Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 6 etter alder. Antall

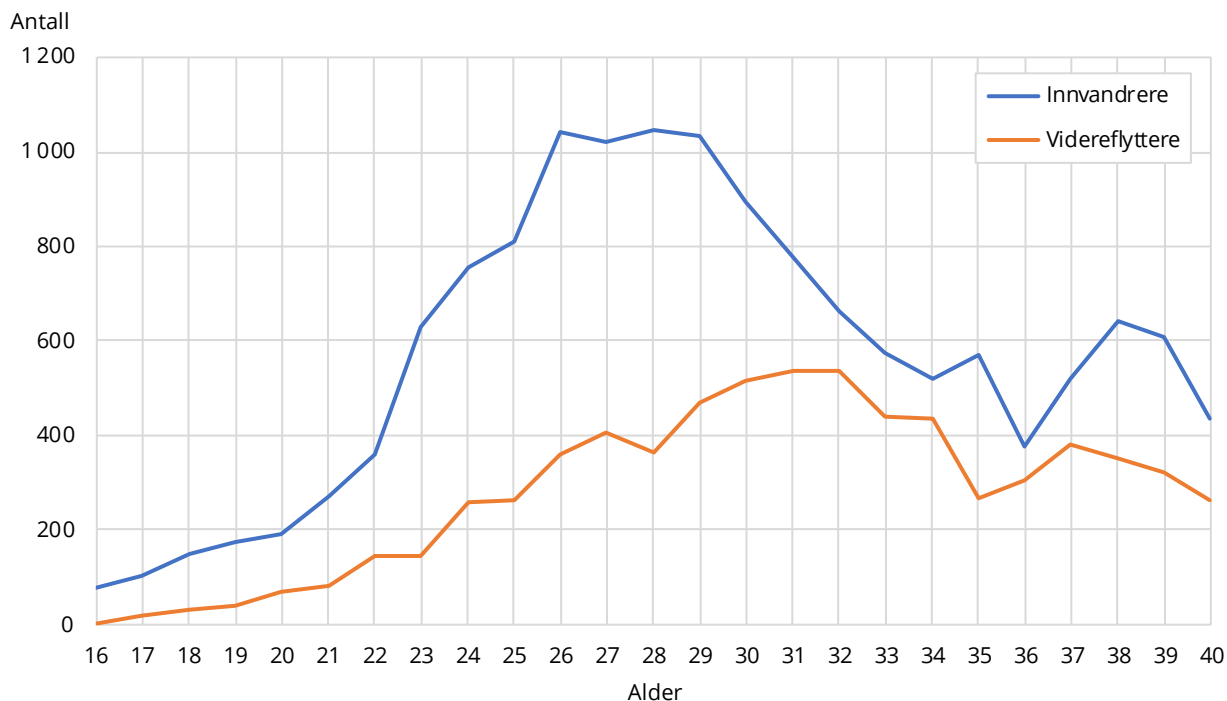
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A7 Innvandreres innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 1 etter alder. Antall

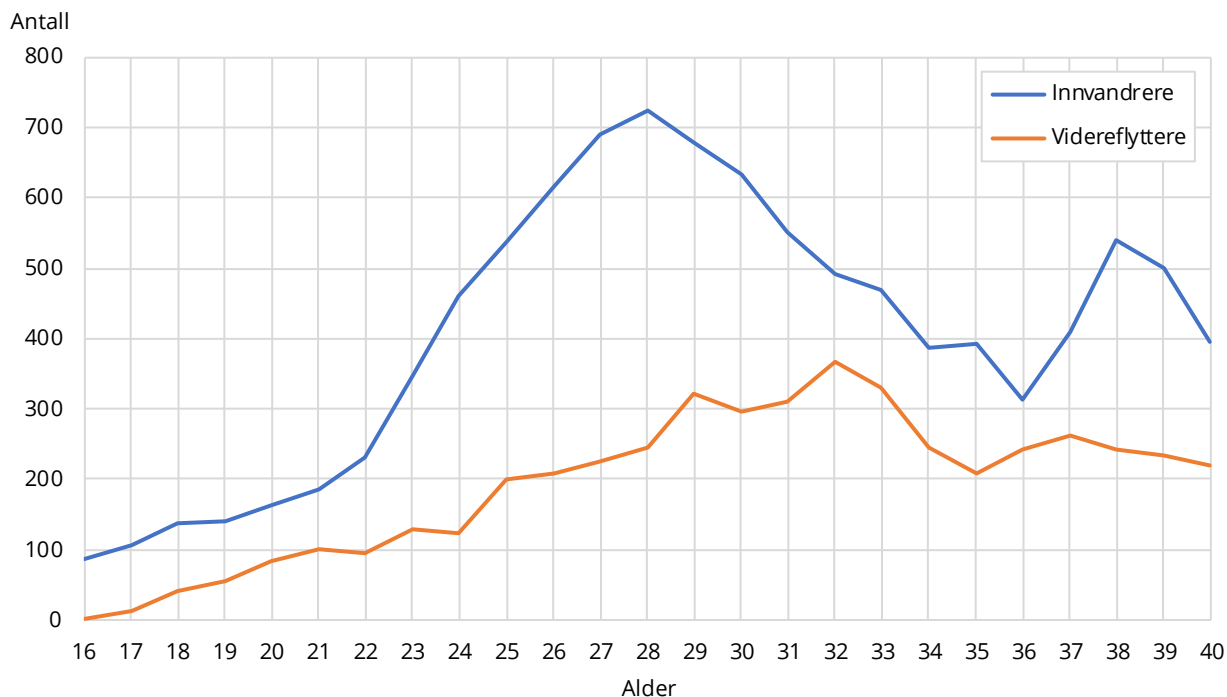
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A8 Innvandreres innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 2 etter alder. Antall

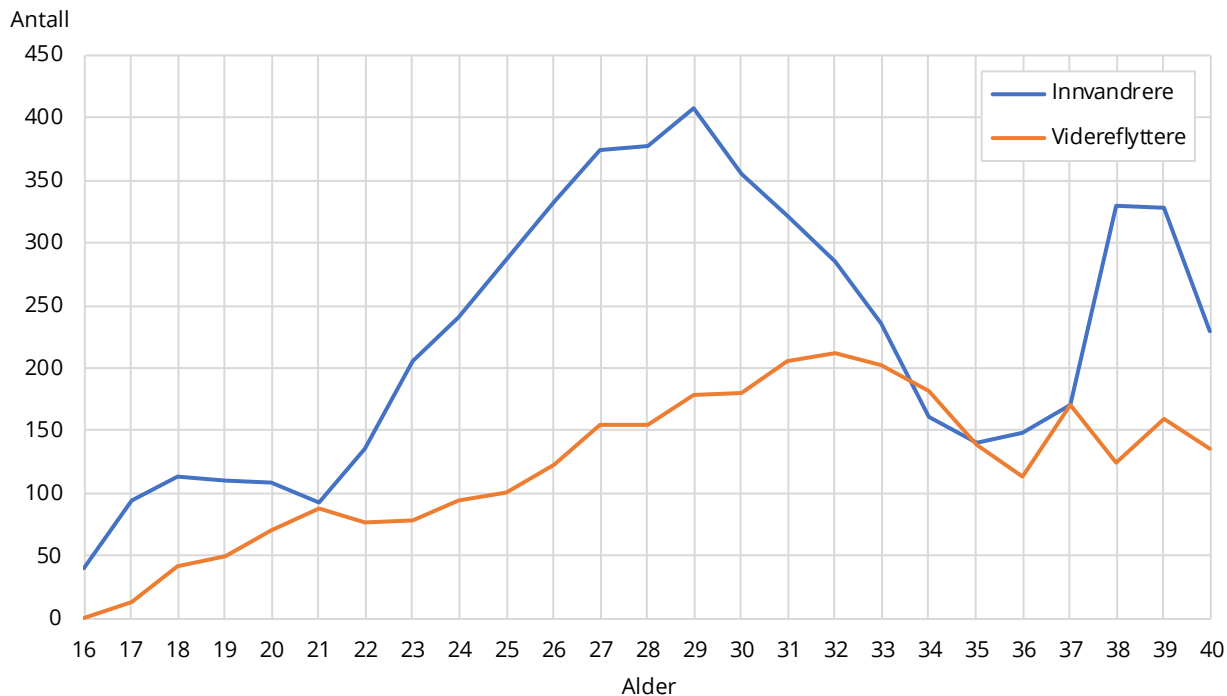
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A9 Innvandreres innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 3 etter alder. Antall

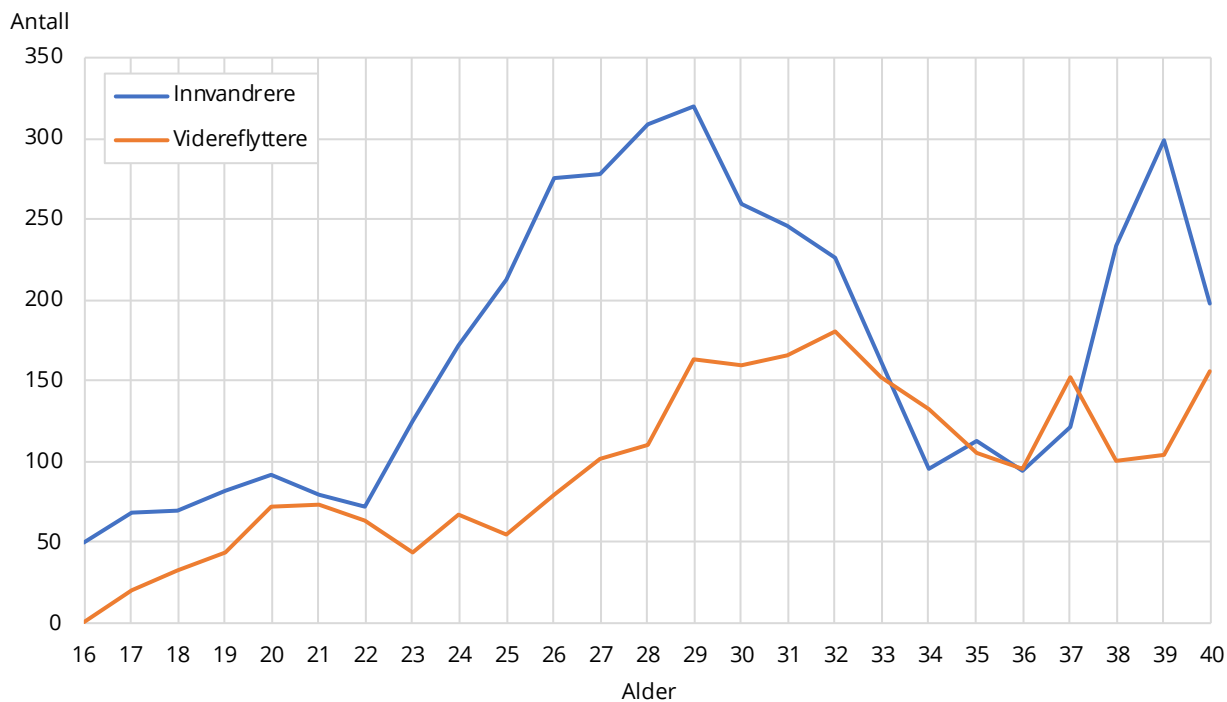
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A10 Innvandreres innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 4 etter alder. Antall

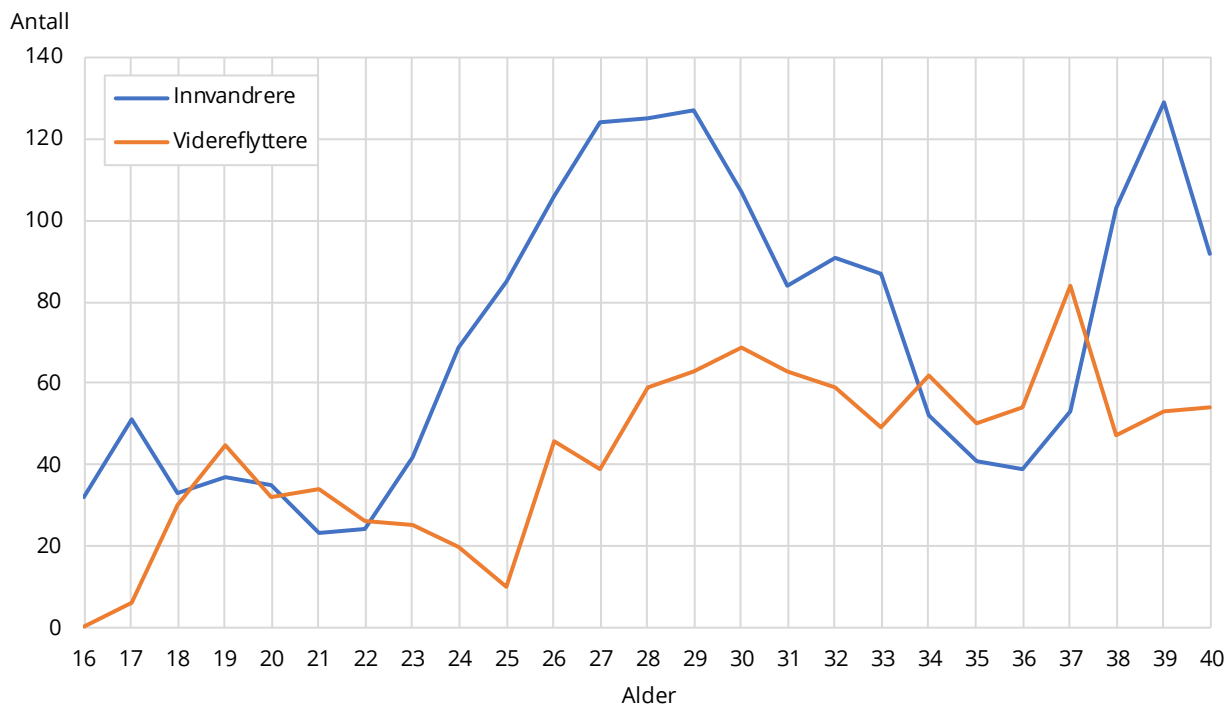
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A11 Innvandreres innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 5 etter alder. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur A12 Innvandreres innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 6 etter alder. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figurregister

Figur 3.1	Utvikling i sentralitetsklasse 1 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år	13
Figur 3.2	Utvikling i sentralitetsklasse 2 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år	14
Figur 3.3	Utvikling i sentralitetsklasse 3 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år	15
Figur 3.4	Utvikling i sentralitetsklasse 4 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år	16
Figur 3.5	Utvikling i sentralitetsklasse 5 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år	17
Figur 3.6	Utvikling i sentralitetsklasse 6 i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år	18
Figur 3.7	Utflytting akkumulert for 2000-kohorten, etter alder og sentralitetsklasse	19
Figur 3.8	Netto utflytting – utflytting minus tilbakeflytting – prosent av opprinnelig bosatte fra alder 16 til 40 år for 2000-kohorten etter sentralitetsklasse	20
Figur 3.9	Bestanden av innflyttede «norske» til sentralitetsklassene fra alder 16 til 40 år for 2000-kohorten. Aggregerte tall som andel av utgangskohorten i hver sentralitetsklasse	21
Figur 3.10	Årlig innflytting av norske til sentralitetsklassen etter alder. Antall	22
Figur 3.11	Videreflyttinger per år, av «norske» i sentralitetsklassene. 2000-kohorten, antall.....	23
Figur 3.12	Nettoinnflytting av «norske» etter sentralitet og alder. 2000-kohorten, antall.....	23
Figur 3.13	Flyttebalanse og personår etter sentralitet, begge som prosent av utgangspopulasjon i sentralitetsklassen	26
Figur 3.14	Henholdsvis andel av personår og andel personer ved slutten av perioden i kategorier av bosatte og utflyttere/videreflyttere i sentralitetsklassene. 2000-kohorten. Prosent.....	28
Figur 4.1	Utvikling i Innsatssonen i antall i kategoriene av bosatte i 2000-kohorten fra alder 15 til 40 år.....	31
Figur 4.2	Andel av henholdsvis personår og andel av personer i kategorier av bosatte og utflyttere/videreflyttere ved 40-års alder i Innsatssonen for Finnmark og Nord-Troms. 2000-kohorten. Prosent	33
Figur 5.1	Innflyttede «norske» til storbyene fra år 1 til år 25 for 2000-kohorten. Prosent av utgangskohorten.....	36
Figur 5.2	Andel av henholdsvis personår og av personer i kategorier av bosatte og utflyttere/videreflyttere ved 40-års alder i storbyene. 2000-kohorten. Prosent.....	38
Figur A1	Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 1 etter alder. Antall	40
Figur A2	Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 2 etter alder. Antall	40
Figur A3	Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 3 etter alder. Antall	41
Figur A4	Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 4 etter alder. Antall	41
Figur A5	Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 5 etter alder. Antall	42
Figur A6	Norske innflyttere og videreflyttere i sentralitetsklasse 6 etter alder. Antall	42
Figur A7	Innvandrerens innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 1 etter alder. Antall	43
Figur A8	Innvandrerens innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 2 etter alder. Antall	43
Figur A9	Innvandrerens innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 3 etter alder. Antall	44
Figur A10	Innvandrerens innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 4 etter alder. Antall	44
Figur A11	Innvandrerens innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 5 etter alder. Antall	45
Figur A12	Innvandrerens innflytting og videreflytting i sentralitetsklasse 6 etter alder. Antall	45

Tabellregister

Tabell 1.1.	Kohortene, opprinnelig og tilvekst i form av innvandrere	8
Tabell 2.1	Tabell 6.2.2 fra Høydahl 2024: Gjennomsnitt antall år bofaste og ulike kategorier har bodd i tiltakssonen i løpet av 20 år fra alder 15 år.....	10
Tabell 3.1	Flyttekategorier totalt som andel av utgangskohort for 2000-kohorten	11
Tabell 3.2	Flyttebalanse uten og med innvandrere som andel av utgangskohortene.....	12
Tabell 3.3	Personår «generert» per person i utgangskohorten fordelt etter flyttekategori. Sentralitetsklasse. 2000-kohorten	24
Tabell 3.4	Andel av personår etter sentralitet og flyttekategori for 2000-kohorten. Prosent.....	25
Tabell 3.5	Gjennomsnittlig antall personår etter sentralitet og flyttekategori for 2000-kohorten...	25
Tabell 3.6	Personår generert per person i utgangskohorten etter sentralitetsklasse 2000-kohorten.....	27
Tabell 3.7	Personår generert per person i utgangskohorten og flyttebalanse per 100 personer i utgangskohorten sentralitetsklasse 6, med og uten innvandrere. Kohortene 1986-2000	27
Tabell 4.1	Flyttekategoriene i Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms som andel av utgangskohortene i 1986-2000 etter 25 år. Inkludert flyttebalanse og turnover for «norske» innflyttere og innvandrere	29
Tabell 4.2	Flyttekategoriene i Innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms som andel av utgangskohortene i 1986-2000 etter 25 år. Inkludert flyttebalanse. Innvandrere ekskludert	30
Tabell 4.3	Personår «generert» per person i utgangskohorten fordelt etter flyttekategori. Innsatssonen. 2000-kohorten	32
Tabell 4.4	Andel av totale personår innenfor de enkelte flyttegruppene. Kohortene 1986-2000...	32
Tabell 4.6	Gjennomsnittlig botid i innsatssonen for hver flyttekategori. Kohortene 1986-2000.....	33
Tabell 5.1	Flyttekategorier for storbyene som andel av utgangskohortene i 2000	35
Tabell 5.2	Flyttebalanse som andel av utgangskohorten for storbyene med og uten innvandrere for 2000-kohorten	36
Tabell 5.3	Personår «generert» per person i utgangskohorten fordelt etter flyttekategori. Storbyene. 2000-kohorten.....	37
Tabell 5.4	Andel av personår etter storby og flyttekategori for 2000-kohorten. Prosent	37
Tabell 5.5	Gjennomsnittlig antall personår etter storby og flyttekategori for 2000-kohorten	37